

Buletin informativ

SUMAR

▪ ACAP RM ANUNȚĂ ADUNAREA GENERALĂ A CONTABILILOR ȘI AUDITORILOR, membri ai ACAP RM, 5 Iunie 2010	2
▪ Lista actualizată a membrilor ACAP RM	4
<i>Activități ACAP RM</i>	
▪ ACAP RM a organizat un seminar în colaborare cu CCCEC	9
<i>Dezbateri, reflecțiuni, opinii</i>	
▪ Ce știm despre corupție? Daniela Railean, inspector principal CCCEC	12
▪ Politicile fiscale ale statului în anul 2010 și potențialele bariere în realizarea acestora. Opinia expertului Tatiana Grinic, auditor, membru ACAP RM	12
<i>Activități internaționale</i>	
▪ ACAP RM semnează Acordul de colaborare cu Camera Auditorilor Financiari din România (CAFR)	18
▪ ACAP RM participă la instruirile REPARIS, februarie 2010 (Austria, Viena)	19
▪ Supravegherea publică a activității de audit – subiect al vizitei de studiu în Slovacia ..	20
<i>Noutăți legislative</i>	
▪ Hotărîrea Guvernului cu privire la unele măsuri de executare a Legii privind activitatea de Audit	21
<i>Новости международных организаций</i>	34

APRILIE 2010
 nr. 1

ACAP RM este membru al:

Federația Internațională
a Contabililor
(IFAC)

Parteneriatul
Sud-Est European
pentru Dezvoltarea Contabilității

Federația Internațională
a Experților Contabili Francofoni

Consiliul Euroasiatic al
Contabililor și Auditorilor
Certificați (ECCAA)

Stimate Membru al ACAP RM,

Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova are deosebita plăcere de a Vă invita la **Adunarea generală anuală a membrilor ACAP RM.**

Adunarea se va desfășura la data de **5 iunie**, cu începere de la ora 10.00. Înregistrarea membrilor pentru a participa la lucrările adunării va începe la 09:00. Detalii le găsiți în agenda anexată.

Evenimentul se va desfășura în **sala „Răut” a hotelului Leogrand & Convention Center** situat în *mun. Chișinău, str. Vlaicu Pircălab, 69.*

De asemenea, ACAP RM vă reamintește că, conform pct.5.3 (a) al Regulamentului de ordine interioară al asociației, drept de vot în cadrul Adunării vor avea membrii plenipotențiar, de onoare și asociați, care au achitat cotizațiile anuale de membru pînă în anul 2009 inclusiv. În acest context, Vă rugăm să achitați restanțele privind cotizațiile anuale pînă la data de **31 mai 2010** inclusiv.

Vă reamintim că, conform deciziei Consiliului Director ACAP RM din 23 decembrie 2009, **cotizațiile anuale de membru pentru anul 2010** au fost stabilite în următoarele mărimi:

- membri plenipotențiar – 300 lei;
- membri asociați – 200 lei;
- membri studenți – 100 lei;
- cotizația de intrare – 100 lei.

– Totodată, ACAP RM mulțumește membrilor care nu au restanțe la plata cotizațiilor anuale.

Fiecare membru, care dorește să fie reprezentat de o altă persoană, va delega acest drept în formă scrisă (procură), în conformitate cu Regulamentul de ordine interioară al ACAP RM.

Cu profund respect,
Veaceslav Ciobanu,
Președintele ACAP RM

Marina Șelaru
Director executiv ACAP RM

ORDINEA DE ZI a adunării generale a membrilor ACAP RM

- 9:00–10:00** Înregistrarea membrilor ACAP RM (expoziție de cărți, achitarea cotizațiilor)
- 10:00–12:00** **Adunarea generală anuală a membrilor ACAP RM**
- 10:00–10:30** Raportul Consiliului de directori privind activitatea efectuată pe perioada de raportare
- 10:30–10:45** Raport privind executarea bugetului pe anul 2009 și aprobarea bugetului pe anul 2010–2011
- 10:45–11:00** Raportul Comisiei de revizie a ACAP RM
- 11:00–11:30** Statutul asociației în redacție nouă
- 11:30–12:00** Dezbateri și informații
- 12:00** – **Închiderea adunării**
- 12:00–13:00** *Pauză de cafea*
- 13:00–15:30** **Seminar „Noutăți din domeniul contabilității, auditului, fiscalității”**

Locațiunea localului evenimentelor este sponsorizată de compania IBTCI
(International Business & Technical Consultants, Inc.)

Уважаемый член АСАP RM,

Ассоциация Профессиональных Бухгалтеров и Аудиторов Республики Молдова приглашает Вас на **общее годовое собрание членов АСАP RM**.

Мероприятие будет проводиться **5 июня**, в зале «Рэут» гостиницы **Leogrand & Convention Center** по адресу мун. Кишинев, ул. Влайку Пыркэлаб, 69, начало – в 10.00. Регистрация членов для участия в собрании – в 9.00. Подробности – в повестке дня представленной ниже.

Также, напоминаем, что, согласно п.5.3 (а) Внутреннего положения АСАP RM, право голоса на Собрании имеют полномочные, почетные и ассоциированные члены, которые оплатили годовые членские взносы по 2009 г. включительно. В связи с этим, просим Вас погасить задолженность по оплате взносов до **31 мая 2010 г.** включительно.

Напоминаем, что, согласно Решению Совета директоров АСАP RM от 23 декабря 2009 года, **вступительные и членские взносы на 2010 год** утверждены в следующем размере:

- полноправные члены – 300 лей;
- ассоциированные члены – 200 лей;
- студенты – 100 лей;
- вступительный взнос – 100 лей.

АСАP RM благодарит своих членов, уже оплативших годовые членские взносы.

Каждый член АСАP RM, желающий быть представленным другим членом АСАP, может делегировать полномочия в письменном виде (посредством доверенности) согласно ст.4.3. Устава ассоциации и п.5.3 Внутренних положений АСАP RM.

С уважением,
Вячеслав Чобану,
Председатель АСАP RM

Марина Шелару
Исполнительный директор АСАP RM

ПОВЕСТКА ДНЯ

- 9:00 – 10:00** Регистрация членов АСАP RM (выставка книг, оплата взносов)
- 10:00 – 12:00** **Общее годовое собрание членов АСАP RM**
- 10:00 – 10:30** Отчет Совета директоров АСАP RM о проделанной работе за отчетный период
- 10:30 – 10:45** Отчет об исполнении бюджета доходов и расходов за 2009 г. и об утверждении бюджета на 2010-2011 гг
- 10:45 – 11:00** Отчет Ревизионной комиссии АСАP RM
- 11:00 – 11:30** О новой редакции Устава АСАP RM
- 11:30 – 12:00** Прения и информации
- 12:00** – *Закрытие собрания*
- 12:00 – 13:00** *Перерыв на кофе*
- 13:00 – 15:30** Семинар «Новое в бухгалтерском учете, аудите и налогообложении»

Найм места проведения мероприятий спонсировано компанией IBTCI
(International Business & Technical Consultants, Inc.)

În contextul organizării Adunării generale a membrilor ACAP RM pe data de 5 iunie 2010, propunem atenției Dvs.

LISTA MEMBRILOR ACAP RM

(situația din 01.04.2010)

1. Ababii Vladimir Tudor
2. Abner Tatiana Rudolf
3. Abramov Serghei Nicolaie
4. Adamciuk Tatiana Dumitru
5. Adascalitii Rodica Ion
6. Afteni Uliana Leonid
7. Ageeva Julia Oleg
8. Agheev Alexei Oleg
9. Ajewole Ayodele
10. Albu Grigore Ion
11. Alexeeva Oxana Nicolai
12. Amarfii Ivan Stepan
13. Amarfii-Railean Nelli Valeriu
14. Ananeva Liudmila Vladimir
15. Ananieva Tatiana Anton
16. Andon Elena Vladimir
17. Andreev Fulvia Ilie
18. Andreev Liliana Leonte
19. Andrieș Tatiana Dumitru
20. Andronache Marin Vasile
21. Anghel Tatiana Ion
22. Anghel Maria Vasile
23. Antofica Vladimir Constantin
24. Antonevici Elena Vladimir
25. Antonevici Victoria Victor
26. Antonov Natalia Mihail
27. Arnaut Valentina Piotr
28. Arnaut Valentina Petru
29. Artișenco Oxana Nicolae
30. Atamanschi Alexandra Gheorghie
31. Averianova Tatiana Mihai
32. Axiuc Victor Anatol
33. Ayilara Mobolaji Akeem
34. Băbălău Ruslan Grigore
35. Băbălău(Vrabie) Ludmila Ion
36. Babără Galina Petru
37. Babără Boris Ion
38. Babei Elisaveta Ion
39. Babeico Tatiana Gheorghie
40. Babenco Zinaida Iosif
41. Babicenco Ala Valentin
42. Baci Tatiana Constantin
43. Bagrin Diana Valeriu
44. Baicurina Anastasia Tudor
45. Bajerean Eudochia Mihai
46. Bajureanu Ala Alexei
47. Balan/ Mirca Liuba Ion
48. Baleanu Natalia Petru
49. Baltag Galina Roman
50. Bambuleac Ala Dumitru
51. Baraban Olga Pavel
52. Barbalat Raisa Valentin
53. Barbaneagra Victor Vladimir
54. Barbăroș Natalia Piotr
55. Barbier Lucia Mihai
56. Barbier Vera Andrei
57. Bargan Antonina Alexandru
58. Băț Lucia Simion
59. Baxan Alina Nicolae
60. Bednarscaia Galina Petru
61. Beiu Elena Alexandru
62. Bejan Ruslan Valeriu
63. Bejan Raisa Fiodor
64. Bejenari Maria Nicolae
65. Belan Valentina Petru
66. Belețcaia Valentina Ștefan
67. Benderschi Vasile Ion
68. Berbeca Nicolae Vasile
69. Berdaga Vitalie Nicolae
70. Bergheu Svetlana Vasile
71. Bernic Elena Vsevolod
72. Bernic Ecaterina Vasile
73. Beșliu Vera Vasile
74. Beznos Denis Igor
75. Bilic Tatiana Vasile
76. Bistieru Larisa Victor
77. Bîțco Vladislav Dumitru
78. Bîțco Lilia Ion
79. Bivol Ecaterina Nicolae
80. Blagorazumnaia Olga Nicolai
81. Blosenco Svetlana Tudor
82. Bobeica Olga Valeriu
83. Bocancea Iurie Nicolae
84. Bocancea Andrei Tudor
85. Bocovan Oxana Vladimir
86. Bodarev Pavel Timofei
87. Bodeanu Ludmila Ion
88. Bodi Elena Dumitru
89. Bodiul Aliona Alexandru
90. Bodrug Svetlana Mihai
91. Bodrug Tatiana Igor
92. Bognibov Teodor Dumitru
93. Boiarscaia Natalia Anatolie
94. Boico Tatiana Anatolie
95. Bolea Maragarita Vitalie
96. Bologan Diana Stefan
97. Bordian Marin Vladimir
98. Borsci Iurie Anatolie
99. Borșevici Dumitru Valentin
100. Borta Tatiana Timofei
101. Bosovschi Serghei Piotr
102. Bostan Svetlana Petru
103. Bostan Maria Matvei
104. Botnari Nelia Ion
105. Botnaru Elisaveta Semion
106. Botnaru Iulian Simion
107. Botnaru Natalia Dumitru
108. Bozu Valentin Nicolae
109. Braila Cristina Iurii
110. Braiu Liudmila Ivan
111. Breaahna Eugen Ion
112. Bredinscaia Nina Iraclie
113. Brinișter Alexandru Trofim
114. Brînza Nina Anatolie
115. Brînza Vitalie Ion
116. Brînzan Lilian Alexandru
117. Buceățchi Irina Serghei
118. Buciuceanu Olessea Constantin
119. Buciuceanu Serghei Constantin
120. Bucur Larisa Stanislav
121. Bucuros Galina Boris
122. Buga Alla Petru
123. Bujac Vladimir Andrei
124. Bujac Tatiana Ion
125. Bumbu Serghei Pertu
126. Buran-Pavlova Natalia Valentin
127. Burdelinii Alexandr Nicolae
128. Burduja Valentina Ilie
129. Bureico Ala Nicolae
130. Busmachieu Diana Anatol
131. Bușmachieu Eugenia Teodor
132. Buzdugan Tatiana Nicolae
133. Caba Svetlana Ion
134. Cacean Vladimir Iurie
135. Calinin Alexandr Alexandr
136. Calinina Liudmila Simion
137. Calistru Valentina Tihon
138. Calmăș Lilia Ion
139. Calmîș Polina Vladimr
140. Călugher Elena Ion
141. Cane Iana Sergiu
142. Căpățină Sofia Vasile
143. Căpraru Valentina Ion
144. Cara Nina
145. Caraivan Svetlana Nicolai
146. Caraman Silvia Nicolae
147. Caraman Stela Sava
148. Caraman Maria Iacob
149. Cararus Rodica Leonid
150. Carastan Irina Mihail
151. Carpinscaia Vitalina Victor
152. Carpinscaia Maria Ilie
153. Carpovici Grigore Alexei
154. Cartașiova Nălina Filip
155. Casap Raisa Leonid
156. Cașprova Natalia Danil
157. Cassir Natalia Anton
158. Cășuneanu Daniela Aurel
159. Catana Ludmila Dumitru
160. Cauș Lidia Ion
161. Cavadji Nina Ion
162. Cazac Maria Ion
163. Cazac Maria Nicolai
164. Cazacu Iura Tudor
165. Ceban Silviana Mihail
166. Ceban Elena Dumitru
167. Ceban-Iarovaia Svetlana Serghei
168. Cebotaeva Cristina Constantin
169. Cebotari Rada Victor
170. Cebotari Irina Veaceslav
171. Cebotari Valeriu Nicolae
172. Ceceli Irina Victor
173. Cemertan Ana Iacob
174. Cemortan Liudmila Constantin

175. Cepoi Valentina Gheorghe
176. Ceretean Veceslav Aurel
177. Cernei Vadim Gheorghe
178. Cernei Olga Vasile
179. Cervoneac Igor Boris
180. Cheibaş Ruxanda Dumitru
181. Cheosa Ana Alexandru
182. Cherpec Nadejda Nicolae
183. Chicaroş Viorel Ion
184. Chicu Maia Iurie
185. Chiriac Rodica Ion
186. Chirica Olesia Ion
187. Chirilici Oxana Mihail
188. Chirilova Zinovia Gheorghe
189. Chirnoz Olga Vladimir
190. Cichir Tatiana Alexandru
191. Cilic Olga Nicolae
192. Cioban Galina Vladimir
193. Ciobanu Veaceslav Gheorghe
194. Ciobanu Natalia Anatolie
195. Ciobanu Lidia Macarie
196. Ciobanu Viorica Constsantin
197. Ciolac Ina Ion
198. Ciolac Tatiana Vasili
199. Ciolac Vasile Nicolai
200. Ciornaia Olga Igor
201. Cîrţica Mihail Gheorghe
202. Ciubucova Svetlana Grigorie
203. Ciuicova Oxana Mihail
204. Ciumac Aurelia Mihai
205. Ciumac Eugenia Vasile
206. Cleha Olga Ion
207. Cleha Ivan Stepan
208. Cleha Lidia/ Iulita Petru
209. Cocieru Natalia Pavel
210. Cociu Artiom Sergiu
211. Codreanu Larisa Mihail
212. Codreanu Maria Stefan
213. Cohanovscaia Polina Nicolae
214. Cojina Elena Victor
215. Cojocari Carolina Valeriu
216. Cojocari Natalia Petru
217. Cojocar Natalia Mihail
218. Cojocar Maxim Alic
219. Cojocar Nona Mihail
220. Cojocscurt Viorica Gheorghe
221. Cojocscurt-Morari Viorica Gheorghe
222. Cojuhari Nadejda Mihai
223. Cojuhari Victor Gheorghe
224. Coliba Elena Mihai
225. Comarschii Nicolai Oleg
226. Condratscaia Ecaterina Nicolai
227. Conovalic Marina Vasile
228. Coptu Lucia Condrat
229. Corcimar Dorin Ion
230. Corjevsaia Oxana Vasile
231. Cornegruţa Constantin Iosif
232. Corneleac Tatiana Ion
233. Coroban Oxana Alexandr
234. Coroi Lilia Mihail
235. Coroliuc Nina Grigorie
236. Corotenco Elisaveta Alexandru
237. Coşelea Parascovia Demian
238. Costin Tamara Mihai
239. Costova Evdochia Ivan
240. Cotelevici Tatiana Ivan
241. Cotoros Inga Simion
242. Cotruţa Diana Ion
243. Covalenco Veronica Efm
244. Covaliov-Rusu Georgeta Mihai
245. Covalschi Roman Veaceslav
246. Covrova Irina Valeri
247. Covzun Ecaterina Vladimir
248. Craciun Svetlana Nicolai
249. Crainii Andrei Alexandr
250. Crasnova Liudmila Timofei
251. Creţu Aliona Nicolae
252. Creţu Alexandru
253. Creţul Alisa Vasile
254. Croitor Valentina Gheorghe
255. Croitoru Tatiana Andrei
256. Cruliţchi Nadejda Alexandru
257. Crupnov Ruslan Alexandr
258. Cuciuc Liliana Pantelimon
259. Culai Carina Anatolie
260. Curagau Natalia Zaharia
261. Curoedova Zoia Pavel
262. Curoedova Olga Vladimir
263. Cuşnir Anna Iurii
264. Cuzic Serghei Valentin
265. Cuzmin Mariana Emilian
266. Cuzneţov Alexandru Ghenadie
267. Cuzneţova Evghenia Gleb
268. Dabija Sergiu Vasile
269. Damaschin Viorica Ion
270. Damaschina Tatiana Vitalie
271. Danii Arina Constantin
272. Danilescu Rodica Alexandru
273. Danilisin Marina Mihail
274. Darii Aliona Ion
275. Dascaliuc Maria Constantin
276. Davidov Nina Semion
277. Deadicova Victoria Sidor
278. Dehtearciuc Iulia Anatolie
279. Deliu Ecaterina Alexandru
280. Deliu Valentina Ion
281. Demcenco Iulia Vladimir
282. Dequand Dimitri Andrei
283. Dereveanchina Anastasia Victor
284. Deriş Alla Petru
285. Diaconu Mihaela Ion
286. Diboldski Vladimir Ion
287. Dima Maria Andrei
288. Dimitrieva Alla Vladimir
289. Diomina Galina Anatol
290. Dmitriev Ina Sergiu
291. Dmitruc Vasile Veaceslav
292. Dobrenco Svetlana
293. Dobreţcaia Olga Gabriel
294. Dobuş Dina Grigore
295. Dolghi Vladimir Leonid
296. Dolghi Cristina Vasile
297. Doljenco Elena Alexandru
298. Donciu Olga Iacob
299. Donos Andrei Dumirtu
300. Dorofei Raisa Gheorghie
301. Dovjenco Inna Vladimir
302. Dragot Evgheni Alexandr
303. Dron Aliona Vasile
304. Drucec Claudia Gheorghe
305. Dub Lucia Ion
306. Dumbravă Ruslan Vladimir
307. Durluşteanu Eduard Vasile
308. Dvorjanscaia Svetlana-Gabrie Franţ
309. Edrenicov Olga Anatolie
310. Eftodii Galina Vasile
311. Eni Polina Anatol
312. Eremia Iraida Gheorghe
313. Exari Tatiana Vasile
314. Fedorencu Valentina Tihon
315. Fetesco Artiom Serghei
316. Filimon Pavel Stefan
317. Fliptu Anatolie Ion
318. Florea Natalia Grigore
319. Foalea Lidia Gheorhe
320. Frunza Nicolae Ion
321. Frunze Rodica Ion
322. Furtună Diana Vasile
323. Gafeli Sergiu Leonid
324. Gaibu Sergiu Gheorghe
325. Gaidaciuc Oxana Andrei
326. Gaja Inna
327. Galan Tamara Ion
328. Galiceanschi Irina Arcadie
329. Galicianschi Tatiana Vasile
330. Gamureac Diana Valeriu
331. Gancearuc Maria Procopii
332. Gandrabur Ianina Veaceslav
333. Gâra Liuba Alexandru
334. Gavrilenco Galina Dumitru
335. Gavrilina Irina Anatoli
336. Gavrilita Daniel Andrei
337. Gavriliţa Polina
338. Gavriluc Liudmila Alexandru
339. Gavrilova Reghina Victor
340. Genunchi Rodica Nicolae
341. Gheceanu Natalia Ion
342. Gheceanu Sergiu Ion
343. Gheceanu Margareta Vitalii
344. Ghelan Maria Alexandru
345. Gheorghica Tamara
346. Gheorghita Tatiana Nicolae
347. Gheorghită Veaceslav Filip
348. Gheorgita (Starţiu) Uliana Ion
349. Gherboveţ Valeriu Nicolae
350. Gherlac Nadejda Semion
351. Gherştoga Natalia Mihai
352. Ghidora Vitalie Vasile
353. Ghiridiraşco Olga Vasile
354. Gladiş Inna Mihail
355. Gladun Maria Andrei

356. Glagoleva Marina Veaceslav
357. Gnaciuc Cristina Tudor
358. Golovataia Tatiana Vitali
359. Golovine Valerii Valeriu
360. Golusco Tatiana Nicolai
361. Gonçar Aliona Nicolae
362. Gonța Raisa Nicolae
363. Gorbatiuc Ghenadie Anatol
364. Gordila Tamara Georghie
365. Gordina Ecaterina Anatol
366. Gori Daria Georghie
367. Goropceanu Ioana Pavel
368. Grabarovschi Liudmila Vasile
369. Grabovscaia Natalia Nicolai
370. Gramma Sergiu Ion
371. Grate Ludmila Dumitru
372. Graur Pavel Simion
373. Griiciu Andrei
374. Grigori Marin Alexei
375. Grinic Tatiana Ivan
376. Grițco Diana Tudor
377. Grițic Oxana Anatol
378. Gronic Eugen Anton
379. Grosu Veranica Anatol
380. Grosu Rodica Grigore
381. Gruzina Olga Andrei
382. Gudima Constantin Vasile
383. Gugnina Svetlana Iurie
384. Gulco Alla Veaceslav
385. Gumovscaia Natalia Ion
386. Gurnscaia Tatiana Nicolae
387. Guțan Ion Nicolae
388. Guțol Vladimir Petru
389. Guțu Valentina Ștefan
390. Guțu Mihail Dumitru
391. Guțu Tamara Dmitrie
392. Guțuleac Petru Nichifor
393. Guțuleac Olesia Petru
394. Hăbășescu Natalia Ion
395. Hăbășescu Ion Vasile
396. Hadjigani/Ghermec Iuliana Ivan
397. Harabagiu Eugeniu Andrei
398. Hasnaș Verginia Vladimir
399. Herța Veronica Iosif
400. Iachimov Artiom Vasile
401. Iacovlev Mariana Mihail
402. Iconnicov Vladimir Victor
403. Ignat Tatiana Ivan
404. Ilii Claudia Matvei
405. Ionaș Timofei Ion
406. Iordatii Igor Nicolae
407. Istrati Oxana Leonid
408. Iurciuc Tatiana Vladimir
409. Ivaniuc Vladimir Vasile
410. Ivanova Tatiana Vladimir
411. Ivasiuc Angela Victor
412. Ivlev Maxim Nicolae
413. Jawich Nadejda
414. Jecev Denis Stepan
415. Jechiu Lidia Leonid
416. Jeleva Valentina Chiril
417. Jereghi Elena Georghie
418. Jigău Olga Dmitri
419. Jigău Alexandru Ion
420. Jmacenco Iulia Leonid
421. Josan Svetlana Sergiu
422. Josan Tatiana Grigore
423. Josan Larisa Ion
424. Josan Natalia Mihail
425. Juganaru Ion Vasile
426. Karpova Victoria Anatolie
427. Kim Larisa Vasile
428. Klaihnet Alina Nicolai
429. Koutsoyiannis Mamas Gypsou
430. Kulikovskaia Alla Petru
431. Kulikovski Alexei Nicolae
432. Kuzmina Olga Alexandr
433. Labo Denis Leonid
434. Laiu Lucia Vasile
435. Lapco Ana Serghei
436. Lapițcaia Liudmila Grigore
437. Latii Marina Nicolae
438. Lavrentieva Irina Victor
439. Lazăr Ion Georghie
440. Lazarev Oleg Petru
441. Leadovschii Igor Alexei
442. Lefter Irina Nicolae
443. Leico Elena Anatoli
444. Lentițchi Alexandra Ion
445. Leșanu Tamara Mihail
446. Lescova Irina Nicolae
447. Lisiu Ion Pavel
448. Litr Ana Andrei
449. Lobodiuc Valentin
450. Loscaru Aliona Georghie
451. Lozovan Irina Nicolai
452. Luca Ana Vasile
453. Lucașenco Irina Vladimir
454. Lucașenco Mihail Georghie
455. Luchian Ecaterina Veaceslav
456. Lucico Margarita Anatolie
457. Luganov Natalia Alexei
458. Lukianova Oxana Vladimir
459. Lungu Marianna Mihail
460. Lungu Ludmila Vasile
461. Lupan Victoria Vasile
462. Lupasco Svetlana Alexandru
463. Lupașco Maria Ion
464. Lupașco Violeta Dmitirie
465. Lupașcu Veronica Ion
466. Lupașcu Mariana Mihai
467. Lupu Angela Ilie
468. Lupu Svetlana Dumitru
469. Lupușor Lucia Vasile
470. Macarenco Maria Dumitru
471. Machison-Kuznețova Olga Nicolae
472. Macovei Tatiana Petru
473. Macovețchi Larisa Valentin
474. Maftai Carolina Valeriu
475. Malacilî Marina Dunitru
476. Malai Svetlana Ion
477. Malai Andrei Alexei
478. Malai Steliana Valerii
479. Malamen Ludmila Anatol
480. Malinetcaia Natalia Alexandr
481. Malla Liuba Șecu
482. Manoli Mihail Andrei
483. Manolov Dmitrii Petru
484. Mansurov Maxim Renat
485. Mansurova Maria Nicolae
486. Mantaluța Svetlana Dionisie
487. Mantea Andrei Ștefan
488. Marcencova Tatiana Alistarh
489. Mardari Elena Anatoli
490. Margină Diana Mircea
491. Martineț Olga Valentin
492. Marunceac Natalia Iurie
493. Mascova Elena Anton
494. Mațui Vadim Serghei
495. Matveiciuc Carolina Evghenii
496. Maximenco Svetlana Anatolie
497. Mazur Marin Ion
498. Meerloo Philip R. L. Philip
499. Melnic Igor Vasile
500. Melnic Valerii Mihai
501. Melnic Inna Vasile
502. Mereuta-Critkaia Natalia Vasile
503. Mescova Tatiana Ivan
504. Michicin Cristina Mihail
505. Michitenco Elena Semion
506. Mihailă Ion Ion
507. Mihailovscaia Irina Valerie
508. Mihalachi Angela Mihai
509. Militaru Daniel Iurie
510. Mînăscurtă Maria Georghie
511. Mincev Veaceslav Ivan
512. Minchevici Diana Valerie
513. Minkovskaia Evghenia Simeon
514. Mînzărari Anatolie Valeriu
515. Mirca Grigore Ion
516. Mircos Irina Ion
517. Misiura Natalia Ion
518. Mișova Tatiana Alexandru
519. Mitrofanschi Dumitru Vitalie
520. Mocanu Eugenia Tudor
521. Mocanu Elena Serghei
522. Mogoreanu Valentina Dumitru
523. Moldovan Dorin
524. Morari Aurica Diomid
525. Morari Liliana Mircea
526. Morari Taiana Vladimir
527. Moraru Marina Petru
528. Moraru Nelea Anatolie
529. Morgun Irina Vladimir
530. Moroz Elena Mircea
531. Moroz Svetlana Marc
532. Moroz Alexandra Victor
533. Moroz Anna Mircea
534. Mulic Andrei Vladimir
535. Munteanu Angela Vasile
536. Munteanu Vadim Vasile
537. Munteanu Mariana Georghie

538. Munteanu Vasile Anton
539. Munteanu Daniela Tudor
540. Mura Natlia Chiril
541. Murtacea Ecaterina Anton
542. Murzacoi Nadejda Afanasie
543. Musteață Alexei Grigore
544. Naclacevscaia Tatiana Roman
545. Nagailic Ion Sergiu
546. Nani Julieta Teodor
547. Nazaria Elena Sergiu
548. Nazariuc Galina Ananii
549. Nebelciuc Aurelia Constantin
550. Nederiță Alexandru Dumitru
551. Negară Ghenadie Dumitru
552. Neghina Tatiana Mihai
553. Negură Valentin Vasile
554. Neider Michael Bruce
555. Nepritvorionnaia Lilia Stepan
556. Nichita Tatiana Petru
557. Nicolenco Lilia
558. Nicolenco Denis Mihail
559. Nicolova Vasilisa Ivan
560. Nistor Igor Mihai
561. Novac Tamara Petru
562. Novicova Liudmila Ivan
563. Novițchi Agnesa Anatol
564. Novohatskaia Olga Vasile
565. Odobescu Larisa Iurie
566. Ojo Samuel Olubayode
567. Olaru Speranța Ștefan
568. Oleinic Valentina Mihail
569. Oleinicenco Serghei Vladimir
570. Onufreiciuc Olga Veaceslav
571. Onufreiciuc Dmitri Anatol
572. Oprîșco Ala Piotr
573. Orlenco Alla Nicolai
574. Osanciuc Irina Ion
575. Osipova Anjela Mihail
576. Paladi Valentina Sofronie
577. Palarieva Eleonora Vladimir
578. Panasenco Lesea Iurie
579. Panciuc Alexandru Eugeniu
580. Panfil Olena Tudor
581. Panuș Valentina Ion
582. Para Ludmila Andrei
583. Pascari Olga Leonid
584. Pascaru Petr Ion
585. Păscaru Maria Vasile
586. Pașcova Liudmila Victor
587. Pastico Natalia Petru
588. Paterău Ecaterina Anatolie
589. Pațiuc Elena Vladimir
590. Patrascu Valentina Pintilie
591. Patrascu Maria Ion
592. Pavlioglo Larisa Clementie
593. Pavlov Iulia Petru
594. Pavlova Maria Vladimir
595. Peresnicenco Vladimir Ilia
596. Peresnicenco Veaceslav Ilia
597. Peretochin Svetlana Valeriu
598. Perjan Igor Procofie
599. Perju Natalia Ion
600. Petcova Maria Petru
601. Petcovici Valentina
602. Petighin Serghei Vasile
603. Petrachi Evdochia Arefie
604. Petrenco Inna Victor
605. Pineac Tatiana Vasile
606. Pinzari Artur Mihail
607. Pinzaru Nelea Teodor
608. Pisarenco Iulia Isidor
609. Pislăraș Natalia Petru
610. Piveni Anna Feodorovna
611. Plamadeala Oxana Alexandru
612. Plămădeală Sergiu Teodor
613. Platon Svetlana Iurie
614. Platonova Irina Stanislav
615. Plesca Raisa Petru
616. Pleșcov Claudia Feodor
617. Ploteanu Larisa Anatolie
618. Podgurscaia Tatiana Nicolai
619. Podrușneac Elena Andrei
620. Podverbnaia/Litviniuk Natalia Serafim
621. Polomoșnih Alexandr Mihail
622. Poluianova Ina Anatolie
623. Popa Lilia
624. Popa Emilia Petru
625. Popescu Svetlana Ilie
626. Popovici Silvia Andrei
627. Popovici Aliona Nicolae
628. Popovici Dana Valeriu
629. Porcescu Galina Gheorghe
630. Postică Liudmila Victor
631. Postnaia Ala Iurie
632. Postolachi Boris Rodion
633. Potapova Victoria Victor
634. Prihodco Natalia Fiodor
635. Pripîșneac Larisa Ion
636. Prisacar Tatiana Grigore
637. Prodan Olesea Tudor
638. Prodan Natalia Pavel
639. Prodan Teodor Dmitrii
640. Proidac Xenia Vladimir
641. Proșina Natalia Victor
642. Puga Ina Valeriu
643. Pulzella Vincenzo
644. Rabei Svetlana Ion
645. Racovița Mariana Vladimir
646. Racul Maria Gheoghe
647. Radeanu Otilia Anatol
648. Ragoza Irina Anatolie
649. Raico Irina Vladimir
650. Railean Vladislav Eugeniu
651. Railean Vitalie Segiu
652. Rata Irina Victor
653. Rata Olga Maxim
654. Rață Anatolii Vladimir
655. Renița Vadim Tudor
656. Reșitco Svetlana Valentin
657. Revenco Ecaterina Nicanor
658. Revețchi Veaceslav Vasile
659. Rîciu Rodica Pavel
660. Rîncău Ion Corneliu
661. Roabes Valentina Dumitru
662. Robu Natalia Mihail
663. Roilean Elena Victor
664. Rojco Vladimir Tudor
665. Romanciuc Vadim Mihail
666. Romanciuc Ivan Vasile
667. Roșca Vladimir Mihail
668. Roșca Veaceslav Maxim
669. Roșcovan Zoia Victor
670. Rosoșenco Elena Ion
671. Rotari Liubovi Vasile
672. Rotaru Ecaterina Sergiu
673. Rotaru Lidia Ion
674. Rotaru(Grajidian) Ana Ion
675. Rudeanu Nicolae Gheorghe
676. Rudnic Aliona Victor
677. Runtov Vasile Vasile
678. Rusanovschi Liudmila Mihai
679. Rusnac Irina Dumitru
680. Rusnak Vitalii Stepan
681. Rusova Oxana Oleg
682. Rusu Irina Ion
683. Rusu Natalia Constantin
684. Rusu Rita Ipolit
685. Rusu Silvia Victor
686. Rusu Elena Gheorghe
687. Rusu Nicoleta Boris
688. Rusu Olga Vladimir
689. Rusu Alexei Vladimir
690. Rusu Diana Grigorie
691. Rutovschi Alexandru Ion
692. Sadovei Elena Grigore
693. Saghin Diana Ion
694. Samoil Ecaterina Ion
695. Sandina Oxana Alexandru
696. Sandu Lidia Profir
697. Sandu Adela Mihai
698. Saracuța Natalia Vladimir
699. Șaraeva Victoria Alexandr
700. Șaraeva Larisa Vladimir
701. Sârbu Liuba Gheorghe
702. Șarova Natalia Eugeniu
703. Scacunova Ludmila Mihai
704. Scerbatiuc Valentin Gheorghe
705. Șcerbinschi Irina Valeriu
706. Șchendra Constantin
707. Șchendra Antonina Pavel
708. Șchendra Nina Gheorghe
709. Scoricoa-Savinscaia Elena Vladimir
710. Scorobogatco Natalia Grigore
711. Scripnic Ianoș Anatol
712. Scurtu Liudmila Vladimir
713. Scurtu Svetlana Mihail
714. Scurtu Zinaida Vasile
715. Sebov Victor Nicolai
716. Sedlețchi Svetlana Mihai
717. Șelari Galina Nicolae
718. Șelaru Marina Feodor

719. Semcencova Natalia Victor
720. Semeniciu Carolina Ivan
721. Semionova Oxana Alexandrovna
722. Şendrea Antonina Alexandru
723. Şepelici Cristina Mihail
724. Şeremetieva Marina Boris
725. Seriojnicova Olga Ivan
726. Şevcenco Raisa Petru
727. Sevciuc Tatiana Sergiu
728. Şevciuc Galina Boris
729. Şibalchina Elena Boris
730. Şimco Luiza Nicolai
731. Şimco Liudmila
732. Siniţin Serghei Mitrofan
733. Sîrbu Ludmila Anatolie
734. Sîrbu Serghei Vasile
735. Sîrbu Elena Eugeniu
736. Sîrbu Zinaida Ion
737. Sîrbu Angela Mihai
738. Sîrbu Ala Grigore
739. Sîrghii Marina Vladimir
740. Sirotinscaia Natalia Chiril
741. Şitov Radu Traian
742. Slafman Oleg Iosif
743. Slavco Viorica Dionis
744. Şliomscaia Liudmila Ivan
745. Slipcenco Nadejda Nicolai
746. Slivinscaia Irina Valentin
747. Slobodean Sergiu Valeriu
748. Slobodeanu Svetlana Valeriu
749. Smeşnoi Eugeniu Matei
750. Şmigon Natalia Tudor
751. Snurcov Alexei Vladislav
752. Sobeşceanski Ion
753. Socol Valentina Vasilii
754. Socolova Olesea Mihail
755. Soimu Sergiu Dumitru
756. Soloviova Elena Vasile
757. Soloviova Ala Apolon
758. Sorbală Leila Rahman
759. Sorochin Igor Nicolai
760. Sorochina Irina Oleg
761. Spijavca Aliona Nicolae
762. Spînu Ina Ion
763. Stahi Ion Petru
764. Ştahovschi Ada Afanasie
765. Stamatina Irina Gheorge
766. Stancă Nicolae Valentin
767. Statan Vitalie
768. Staver Alexandra Gheorghe
769. Stegaru Gheorghe Ion
770. Stepanov Igor Gheorghe
771. Stepanţova Elena Anatolie
772. Ştirbu Adrian Andrei
773. Stoeva Maria Chiril
774. Stoica Ala Grigore
775. Stolearova Elena Victor
776. Stratilă Anna Petru
777. Stratulat Natalia Eugen
778. Strechii Valentina Ion
779. Strimbu Elena Oleg
780. Stupnicova Irina Vladimir
781. Stupniţaia Evghenia Vasile
782. Sudelea Mariana Ion
783. Suhomlinova Olga Victor
784. Suhovici Ana Vasile
785. Suman Gheorghe Vasile
786. Sumila Iurie Ion
787. Suşchevici Svetlana Alexandru
788. Şuşuc Natalia Petru
789. Şutova Veronica Leonid
790. Suveica Sergiu Ion
791. Svetenco Alexandru Victor
792. Tabac Olga Dumitru
793. Talmaci Luiza
794. Talmazan Elena Boris
795. Talmazan-Obol Anna Alexei
796. Tăltu Vladimir Vitalie
797. Tampei Efrasina Tudor
798. Ţapu Tatiana Filip
799. Tărăcilă Valentina Pavel
800. Taran Diana Andrei
801. Targon Elena Ion
802. Tcacenco Natalia Iurie
803. Tcaci Marina Dumitru
804. Terzi Irina Vitalie
805. Terziman Iana Iurie
806. Ticu Valentina Ion
807. Tihon Tatiana Ion
808. Timciuc Anna Mihail
809. Timofeeva Inga Efm
810. Timoftii Alexei Nicolae
811. Timoşco Eugeniu Constantin
812. Timoşeva Marina Antonieva
813. Ţiriulnicova Natalia Nicolai
814. Toctaeve Anatol Alexei
815. Toderenco Nina Andrei
816. Todirica Lilia Nicolai
817. Tomşa Elena Leonid
818. Topalova Nina Stepan
819. Tostogan Pavel Gavril
820. Trinchineţ Corina Pavel
821. Trohin Rodica Ion
822. Trufkina Tamara Tudor
823. Truşina Marina Nicolai
824. Ţugulschi Iuliana Leonte
825. Tuhari Tudor Isidor
826. Turcan Elena Vasile
827. Turcan Natalia Vladimir
828. Ţurcan Angela Ion
829. Ţurcan Oleg Vladimir
830. Ţurcanu Viorel Ion
831. Ţurcanu Ghiulnara Mircea
832. Ţurcanu Niculina Mihai
833. Ţurcanu Ludmila Nicolae
834. Tuzlucov Svetlana Iurie
835. Ţvetcova Nadejda Alexei
836. Udvud Tatiana Ilie
837. Ungureanu Aurelia Nicolae
838. Ungureanu Olga Vladimir
839. Ursăchilă Liuba Petru
840. Usataia Maria Semion
841. Usova Elena Ion
842. Uzun Igor Dmitri
843. Vacarciuc Olga Vasile
844. Vâlcu Liuba Vasile
845. Van Kempen Arnout
846. Varban Aliona Gheorghii
847. Vârlan Iurii Vasile
848. Vartic Veaceslav Ilie
849. Varvariuc Olga Vitalie
850. Varzari Svetlana Gheorghe
851. Vasilciuc Ludmila Avram
852. Vasilic Liudmila Piotr
853. Vasilieva Antonina Ion
854. Veazghina Irina Stanislav
855. Vihodet Larisa Dumitru
856. Virjnevski Maria Gheorghe
857. Viscun Eduard Victor
858. Vitiuc Ana Nicolae
859. Vlas Elena Vasile
860. Voiniţaia Angela Anatol
861. Volentir Natalia Victor
862. Volodina Nina Anton
863. Volosciuc Maria Dumitru
864. Voloşciuc Natalia Mihail
865. Voloşciuc Galina Arnold
866. Vonzeac Elena Vasile
867. Vorsina Inna Valentin
868. Vozian Aurelia Mircea
869. Vrabie Larisa Ilie
870. Wolf Nicolai Mihail
871. Xenzenco Tatiana Trifon
872. Zachernicinaia Anna Vitalie
873. Zaharcenco Irina Ivan
874. Zahilineac Tatiana Victor
875. Zakernicinaia Natalia Alexandr
876. Zalevscaia Natalia Anton
877. Zalozetcaia Tatiana Vladimir
878. Zalozetcaia Diana Sava
879. Zamsa Lidia Ion
880. Zaporojan Ecaterina Leonid
881. Zaporojet Tatiana Vasile
882. Zbancă Sergiu Victor
883. Zelinschi Nadejda Nicolae
884. Zgherea Liudmila Gheorghe
885. Zicu/Antoci Silvia Victor
886. Zlatina Natalia Petru
887. Zlatov Arcadi Petru
888. Zolchina Vera Alexandru
889. Zolotko Natalia Timofei
890. Zozuleac Galina Stepan
891. Zubareva Svetlana Serghei
892. Zvonova Nadejda Nicolaevna

Notă: drept de vot în cadrul adunării vor avea cu exclusivitate persoanele care au achitat cotizațiile anuale de membru pentru anul 2009 inclusiv.

ACAP RM a organizat un seminar în colaborare cu CCCEC

La data de 18 martie 2010, ACAP RM, în colaborare cu Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) a organizat o instruire anticorupție, aceasta având ca scop familiarizarea angajaților din sectorul privat cu mecanismele naționale de prevenire și combatere a corupției și sporirea gradului de conștientizare publică asupra amenințărilor corupției.

În cuvântul de salut, Gheorghe Rusu, vicedirectorul Centrului, director al Departamentului prevenirea corupției a îndemnat audiența la un dialog interactiv cu specialiștii CCCEC și le-a urat participanților succese în vederea acumulării unei informații ample de la acest seminar și utile pentru implementarea în activitatea practică a acestora.

Conform agendei, formatorii din cadrul CCCEC au susținut prelegeri cu următoarele tematici:

1. Noțiuni generale despre corupție;
2. Contravenții ce rezultă din fapte de corupție. Contravenții economice;
3. Infrațiunile de corupție. Răspunderea penală a persoanei juridice;
4. Prevenirea și combaterea spălării banilor;
5. Reguli de efectuare a reviziei economico – financiare a activității întreprinderii de către subdiviziunea specializată a CCCEC;
6. Etica și comportamentul angajatului CCCEC.

La seminar au participat, alături de directori de întreprinderi, contabili, auditori – membri ai ACAP RM.

Seminarul s-a bucurat de aprecieri exclusiv pozitive din partea participanților, fiind subliniată utilitatea și actualitatea instruirii date.

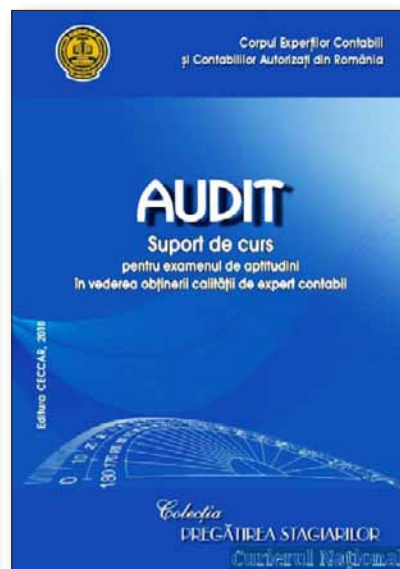
Acum și în biblioteca ACAP RM

IFRS: norme oficiale emise la 1 ianuarie 2009 – București: Editura CECCAR, 2009

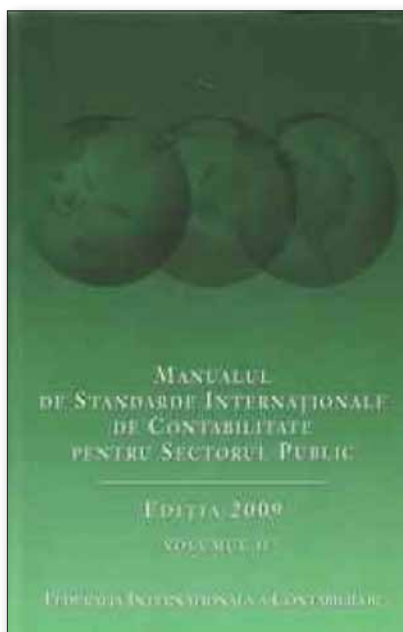
Cartea auditului de calitate în domeniul serviciilor contabile – București: Editura CECCAR, 2009

AUDIT: suport de curs pentru examenul de aptitudini în vederea obținerii calității de expert contabil – București: Editura CECCAR, 2010

IFRS pentru IMM-uri – București: Editura CECCAR, 2010

Manualul de Standarde Internaționale de Contabilitate pentru Sectorul Public. Ediția 2009 – București: Editura CECCAR, 2009, 2 vol.

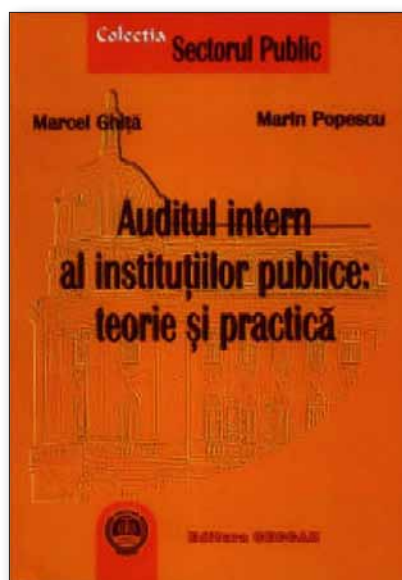
Cartea expertului contabil și contabilului autorizat – București: Editura CECCAR, 2009

Standardul Profesional nr. 22: Misiunea de examinare a contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare: ghid de aplicare – București: Editura CECCAR, 2008

Inițiere în auditul situațiilor financiare ale unei entități/ Marin Toma – București: Editura CECCAR, 2009

Auditul intern al instituțiilor publice: teorie și practică/ Marcel Ghiță, Marin Popescu – București: Editura CECCAR, 2006

Introducere în expertiza contabilă și în auditul financiar – București: Editura CECCAR, 2008

Soluții practice de eficientizare a activităților și de creștere a performanței organizaționale – București: Editura CECCAR, 2005

Ce știm despre corupție?

În prezent, în discuții între colegi, prieteni, rude, la serviciu, acasă sau în ospetie, cel mai des este discutată tema corupției. Acest subiect este discutat, comentat, agreat, criticat. Dar ce cunoaștem în realitate? Știm despre existența unui asemenea fenomen, pentru că mass-media cu regularitate ne prezintă cazuri de corupție? Știm din experiența personală, din discuțiile cu prietenii, rudele? Știm din datele prezentate în diferite sondaje naționale și internaționale?

Mulți din noi înțeleg cuvântul „corupție” în mod mecanic și nu cugetă asupra sensului și conținutului său informațional. Deci ce este corupția?

În sens etimologic, termenul corupție provine din latinescul „corruptio”, ce are la bază verbul „rupere” – a rupe. Ruptura era văzută de către latini ca un act ce este opus celui de a lega – verbul „legere”, la baza căruia stă termenul de lege, legământ. Prin urmare, corupția presupune un act ce vine în contradicție cu spiritul legii, ea constituind o abatere de la moralitate, de la cinst și de la datorie.

Corupția, este unul din acele cuvinte care are o mulțime de sinonime și pe măsura trecerii timpului, numărul lor crește. În trecut, prin corupție se înțelegea șperțul, peșcheșul, poclonul, răsfățul, mârza, pinca, sfânțuiala. Astăzi, acest fenomen antisocial este sinonim cu perversitatea, imoralitatea, decadența, decăderea, depravarea, desfrâu, dezmățul, preacurvia, viciul, descompunerea morală, pierzania. Dar cel

mai frecvent, corupția este asociată cu venalitatea, ceea ce înseamnă însușirea proprie a unei persoane, care este lipsită total de scrupule și care face orice lucru pentru bani.

Cum definim corupția? Cercetătorii în domeniu, susțin ideea că fenomenului corupției nu i se poate da o definiție universal valabilă. În urma numeroaselor discuții, s-a ajuns la un consens doar privind definiția de bază a corupției. Aceasta datează din 1931 și prevede că corupția constă în „folosirea abuzivă a puterii în vederea îmbogățirii personale”, sub putere înțelegând funcția și puterea de a decide. Cu cât este mai înaltă funcția, cu atât mai mult persoana este supusă riscului de a fi coruptă. Celui care nu deține o funcție aptă de a decide, de a soluționa cazuri, de a evalua performanțele etc. nu i se propune mită. În realitate, corupția prezintă puntea de legătură între funcție și îmbogățirea personală.

Corupția a apărut odată cu omenirea. În literatura de specialitate găsim păreri că Eva l-a corupt pe Adam, propunându-i mărul discordiei. Să presupunem că a fost primul act de corupție comis în familie.

Apropo, există corupție mare, mijlocie și mică, corupție în culori: neagră, cenușie, corupție externă și internă, de stat, privată, de rutină, etc. și nu în ultimul rând corupția „drăguță” – cafelețe, dulciuri, floricele, băuturi alcoolice, altfel spus „luat cu bombonica”.

Cu părere de rău, nici o societate – indiferent de stadiul de dezvoltare economico-socială, de natura și

esența regimului politic, de forma de organizare statală și de guvernământ, nu a fost și nu este ocolită de corupție. Cert este faptul, că în țările slab dezvoltate, fenomenul corupției are o amploare mai mare. Specialiștii în domeniu așa și nu au ajuns la un numitor comun, unii considerând că corupția generează sărăcie, iar alții – invers, că sărăcia generează corupție.

Transparency International (www.transparency.org) anual lansează Indicele de Percepere a Corupției (IPC) – indice care încearcă să scoată în evidență corelația dintre corupție și sărăcie. În clasamentul IPC pentru a. 2009, Moldova a înregistrat un scor de 3,3, plasându-se între țările Lesotho, Rwanda, Marocco. Ca comparație, un scor mai bun au înregistrat Burkina Faso, Namibia, Regatele Qatar și Bahrain. În comparație cu alte state CSI, în anul 2009 Republica Moldova s-a plasat pe primul loc, fiind urmată de Armenia și Kazakhstan care au fost evaluate cu 2,7 puncte, Belarus – 2,4 puncte, Azerbaijan – 2,3 puncte, Ucraina și Rusia – 2,2 puncte. Din 180 de țări incluse în clasament, pe prima poziție s-a plasat New Zealand, cu un scor de 9,4 puncte, fiind considerată țara cea mai puțin coruptă.

Concluzionăm: totul este simplu, vrei să trăiești bine, să-ți asiguri un viitor decent ție și urmașilor tăi – nu corupe și nu te lăsa corupt. Respectă legea și pe tine însuși.

*Daniela Railean, inspector principal,
Centrul pentru Combaterea Crimelor
Economice și Corupției*

Politicele fiscale ale statului în anul 2010 și potențialele bariere în realizarea acestora

Asociația Ziariștilor Economiști și IDIS „Viitorul” au desfășurat la 25 februarie 2010 dezbateri economice pe tema: „Politicele fiscale ale statului

în anul 2010 și potențialele bariere în realizarea acestora”.

La dezbateri au participat Veaceslav Negruță, Ministrul Finanțelor

și Viorel Chivriga, expert economic la IDIS „Viitorul”.

Invitații s-au referit la politicile fiscale în anul 2010, la Acordul de

credit pentru Dezvoltare destinat finanțării Proiectul FISM II, semnat între Banca Mondială și Guvernul Republicii Moldova, evoluția relațiilor cu Fondul Monetar Internațional. Printre alte teme abordate, au fost: problema achitării salariilor „în plic” și inițiativa de anulare a tichetelor la combustibil.

Ministrul Finanțelor a declarat că în condițiile recesiunii economice înregistrate în anul 2009, era iminent ca Guvernul să ajusteze politicile fiscale pentru diminuarea deficitului bugetar și majorarea veniturilor publice.

Conform datelor prezentate participanților la dezbateri, în anul 2009 au fost acumulate venituri la bugetul public național în sumă totală de 23,2 miliarde lei, în scădere cu 8,9% față de anul 2008. Aceasta s-a datorat în primul rând micșorării, ca urmare a crizei economice mondiale, a încasărilor TVA la mărfurile importate cu 24,1% și impozitelor asupra comerțului internațional și operațiunilor externe cu 21,3%.

În același timp, cheltuielile bugetare s-au majorat față de anul precedent cu 4,6%, pînă la 27,3 miliarde lei, ceea ce a dus la crearea unui deficit bugetar de 4,1 miliarde lei, sau de 7 ori mai mare decît cel înregistrat în anul 2008. Deficitul bugetar a cauzat creșterea datoriei de stat (în special a datoriei interne) cu 26% față de finele anului 2008, pînă la 14,6 miliarde lei.

În ultimul trimestru al anului 2009, noul guvern a reușit să reducă unele cheltuieli bugetare neprioritare pentru atenuarea discrepanței atât de mari între venituri și cheltuieli, și anume au fost reduse cheltuielile pentru transporturi, gospodăria drumurilor, comunicațiile și informatica (cu 40,3%) și cheltuielile pentru apărarea națională (cu 34,9%).

În vederea stabilizării și relansării economiei RM, guvernul a elaborat un Program special de acțiuni prevăzut pentru perioada 2009-2011. Conform Programului, Guvernul urma să realizeze un șir de acțiuni imediate, cum ar fi:

1. Negocierea cu FMI a unui nou Program de politici economice și financiare

2. Lansarea negocierilor cu Comisia Europeană și Banca Mondială pentru obținerea susținerii bugetare

3. Perfecționarea sistemului de administrare fiscală și vamală

4. Relansarea privatizării patrimoniului de stat

5. Modificarea legislației fiscale, în vederea asigurării creșterii veniturilor bugetare.

Pentru majorarea veniturilor încasate la buget, Guvernul a aprobat Legea 108-XVIII din 17.12.2009 care a efectuat un șir de modificări în politica fiscală a statului. Principalele modificări prevăzute de această Lege, intrate în vigoare de la 01 ianuarie 2010, sunt următoarele:

1. majorarea de 2 ori a cotei maxime a taxei pentru amenajarea teritoriului;

2. majorarea cu 50% a cotei maxime a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială;

3. majorarea accizelor pentru autoturisme de lux, țigări de foi și trabucuri, țigarete cu filtru, bere, băuturi alcoolice tari și băuturi slab alcoolice, benzină și derivate ale acesteia, parfumuri, apă de toaletă și articole de bijuterie;

4. introducerea accizului la articole de cristal și a accizului la articole de giuvaiergerie, neconfirmate documentar;

5. majorarea cu 30% a cotelor taxelor rutiere la autoturismele înmatriculate în RM care consumă diesel;

6. majorarea cotelor taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM proporțional impactului asupra infrastructurii rutiere;

7. majorarea cotei impozitului pe venit din câștigurile obținute la jocurile de noroc pînă la 18% (art.90¹ alin.3³ al Codului fiscal);

8. majorarea de 2 ori a taxei pentru eliberarea licenței în domeniul jocurilor de noroc.

În paralel, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare și redirecționarea lor pentru diminuarea deficitului bugetar, Guvernul a planificat realizarea următoarelor măsuri:

1. optimizarea cheltuielilor administrative ale autorităților publice centrale și locale, inclusiv prin reducerea cu cel puțin 50% a cheltuielilor capitale, pentru procurarea bunurilor și serviciilor și a celor direcționate pentru subvenționări, păstrând un nivel adecvat al cheltuielilor sociale;

2. introducerea noului sistem de clasificare și gradare a funcțiilor publice, care va sta la baza unui nou sistem de salarizare a funcționarilor publici;

3. elaborarea unui nou Regulament cu privire la salarizarea conducătorilor întreprinderilor de stat, întreprinderilor cu capital majoritar de stat și ai celor monopoliste, indicate de Guvern.

Ministrul a înfirmat știrile apărute în presă potrivit cărora se planifică reducerea numărului salariaților în instituțiile bugetare precum și diminuarea salariilor în sectorul dat. Optimizarea se va efectua doar prin reducerea cheltuielilor inutile și a celor neprioritare, ce se va reflecta prin reducerea doar funcțiilor vacante în instituțiile bugetare și reducerea pînă la un nivel rezonabil a cheltuielilor capitale ale acestora. Fondul de salarizare va rămîne în creștere, iar salariații nu vor avea de suferit în urma acestor măsuri.

În cadrul dezbaterilor Ministrul Finanțelor a evidențiat unele din principalele motive care au dus la crearea unui deficit bugetar fără precedent pentru RM. În primul rând diminuarea, pe fondul crizei financiare, a fondului de salarizare în sectorul privat, ceea ce a dus la scăderea substanțială a încasărilor la buget sub formă de impozit pe venit, contribuții de asigurări sociale și prime de asigurări medicale, și în același timp majorarea fondului de salarizare în sectorul bugetar, ce a majorat cheltuielile pentru onorarea obligațiilor sociale.

Factorul dominant ce a dus la scăderea fondului de salarizare în sectorul privat este accentuarea așa numitei practici de plată a salariilor „în plic”, sau neoficial. Ca metode de combatere a acestui fenomen, care urmează a fi aplicate pe parcursul anului 2010, Ministrul Finanțelor a enumerat următoarele măsuri:

1. interesarea angajatului de a primi salariul în integritate oficial – prin crearea conturilor personale la care se vor acumula primele de asigurare medicale achitate din salariu, astfel încât fiecare contribuabil să poată beneficia gratis de servicii medicale costisitoare în limita sumei acumulate în acest cont (de fapt așa ceva se practică de mult timp în țările europene), și – prin prelungirea procesului de trecere a poverii achitării contribuțiilor de asigurări sociale de pe seama angajatorului pe seama angajatului, astfel încât ponderea contribuțiilor individuale ce se vor acumula în fondul de pensii al angajatului, în totalul contribuțiilor achitate, să crească.

2. împiedicarea retragerii libere, fără achitarea impozitelor, a mijloacelor bănești din patrimoniul întreprinderilor, ce face posibilă achitarea salariilor „în plic”, prin detectarea schemelor ilegale și lichidarea lor.

Cu privire la contribuabilii care au datorii la bugetul de stat sub formă de impozite și taxe, ministrul a declarat că în prezent suma acestor datorii depășește 1,2 miliarde lei, cei mai mari datornici fiind întreprinderile din domeniul construcției, vinificației și agriculturii. Totodată, ministrul a declarat că în timpul apropiat nu se planifică aplicarea amnistiei fiscale. Ministrul a menționat efectul negativ al amnistiei fiscale din anii precedenți, în urma căreia au fost iertate datoriile contribuabililor în sumă totală de circa 4,5 miliarde lei, spunând că dacă cel puțin 70% din această sumă ar fi fost încasată la buget, aceasta ar fi jucat rolul unui „colac de salvare” pentru evitarea situației dificile cu care se confruntă astăzi Guvernul. Ministrul și-a expus speranța că mediul de afaceri va înțelege corect mesajul Guvernului în sensul necesității onorării obligațiilor fiscale și a spus că e gata să meargă în întâmpinarea contribuabililor, prin reeșalonarea datoriilor în cazuri de necesitate.

Printre rezultatele pozitive obținute în primele luni de guvernare, ministrul a numit: acordul de creditare încheiat cu FMI în urma negocierilor, care se referă, pentru prima

dată în istoria RM, la planul de politică cît financiară, atît și socială a Guvernului. Pînă acum FMI oferea credite doar pentru completarea rezervelor valutare ale BNM. Nu mai puțin de importante au fost: semnarea acordului cu Moody's Investor Service privitor la evaluarea ratingului țării, care va avea un efect pozitiv asupra atragerii investitorilor străini în economia națională și semnarea recentă cu Banca Mondială a Acordului de credit pentru Dezvoltare destinat finanțării proiectului FISM II în sumă de 20 milioane dolari SUA. Acesta este un program care va susține politica anti criză a Guvernului pentru acordarea ajutorului păturilor social vulnerabile, crearea locurilor noi de muncă și majorarea veniturilor populației pentru diminuarea efectelor negative a crizei actuale asupra populației rurale a Moldovei prin restabilirea infrastructurii social-economice locale.

Ministrul Finanțelor a declarat că modificările efectuate în legislație deja au adus rezultate pozitive pe parcursul a celor două luni în sensul majorării încasărilor la buget. Pînă în luna iunie 2010, sunt preconizate o serie de întâlniri și dezbateri cu reprezentanții mediului de afaceri, pentru crearea și adaptarea la condițiile reale a politicii fiscale pe anii 2011-2013. Nu este exclusă și posibilitatea introducerii unor modificări în acest domeniu.

Printre următorii pași care sunt planificați spre realizare în viitorul apropiat, ministrul a numit efectuarea reformei administrației publice și descentralizarea fiscală.

O altă temă, abordată în cadrul dezbaterilor, a fost proiectul de hotărîre prin care se va interzice comercializarea produselor petroliere prin intermediul tichetelor. Ministrul a afirmat că tichetele sunt niște rudimente păstrate încă din timpul existenței Uniunii Sovietice și că ele au un șir de neajunsuri și influență negativă asupra încasărilor la buget de stat, pentru care trebuie anulate. Conform datelor prezentate, în prezent, circa 70% din totalul produselor petroliere comercializate pe teritoriul RM sunt comercializate prin interme-

diul tichetelor, fapt care duce la crearea unei situații de imprevizibilitate a prețurilor la combustibili pe piața internă și în același timp prejudiciază considerabil bugetul. Ministrul este de părere că petrolul ar trebui comercializat doar prin intermediul achitării cu numerar, prin virament, sau prin intermediul cardurilor bancare. În același timp, pentru promovarea vânzării, operatorii de petrol pot să ofere reduceri consumatorilor în dependență de cantitatea de produse petroliere procurate într-o anumită perioadă.

Printre principalele neajunsuri a tichetelor discutate în cadrul dezbaterilor sunt:

1. tichetele nu sunt înregistrate ca hîrtie de valoare, dar în același timp au efect de dublare a masei monetare;

2. contrafacerea biletelor nu poate fi pedepsită legal, deoarece aceste nu sunt înregistrate ca hîrtie de valoare;

3. tichetele sunt comercializate cu rabat, care diferă de la un client la altul. Prețul de la panou nu mai este un mijloc de reglementare a prețurilor la produsele petroliere, ceea ce diminuează transparența pieței vânzării cu amănuntul a acestor produse și duce la discordanța ofertei pe piața produselor petroliere cu costul tranzacției;

4. vînzarea combustibililor prin intermediul tichetelor duce la ridicarea de cîteva ori a sensibilității prețurilor interne la creșterea cursului de schimb al valutei sau la creșterea prețului extern la petrol. Operatorii comercializează tichete pentru o cantitate de combustibil care depășește de cîteva ori stocul lor efectiv. În caz de creștere a prețului la petrolul importat, ei sunt nevoiți să acopere pierderile apărute în urma creșterii costului combustibilului care a fost deja realizat prin intermediul tichetelor, dar efectiv încă nici nu a fost importat.

5. tichetele duc la scăderea previzibilității statistice a prețurilor la combustibili și la apariția pieții tenebre.

Hotărîrea în cauză urmează a fi aprobată sau respinsă de Guvern în timpul cel mai apropiat.

Opinia expertului ACAP RM, Tatiana Grinic, auditor, membru ACAP RM

Так сложилось, что на протяжении большего количества лет, в бизнес обиход были введены талоны на топливо. Предприятие осуществляло платеж за определенное количество топлива по рыночным ценам на момент оплаты. Как правило, в день, когда деньги поступали в кассу или на расчетные счета предприятий, торгующих топливом, предприятию, оплатившему за топливо, выдавались талоны на топливо, и выписывалась налоговая накладная, в которой указывался, в том числе, вид топлива, его количественные и стоимостные показатели, и номера и серии талонов. Талоны были номерными, имели серии и количественные показатели. Стоимость топлива в талонах не указывалась. Талоны не обладали достаточными степенями защиты от возможности их подделки.

Ввод в бизнес-обиход талонов на топливо был обусловлен целым рядом факторов, таких как:

- Транспортным организациям, а также предприятиям, имеющим на балансе или нанимающим транспортные средства, был необходим механизм, позволяющий, с одной стороны, оперативно получать топливо, с другой стороны, получать надлежаще оформленные документы на приобретенное топливо. Не все автозаправочные станции могли обеспечить круглосуточную возможность выдачи налоговых накладных, не всегда в течение суток, особенно по вечерам, ночью и рано утром, можно было подтвердить оплату за топливо безналичным путем. К тому же, даже, если предприятия имели возможность получать на заправочных станциях налоговые накладные, то возникала необходимость выдачи и оформления большего количества доверенностей, что иногда было затруднено.

- Продавцам топлива подобная ситуация, также была не выгодна, так как приводила к снижению объемов продаж.

Был найден выход, на тот момент, устраивающий обе стороны сделки. Покупатель топлива, оплачивая за топливо по ценам на момент оплаты, мог физически получить его в любое время, в любой заправочной станции продавца без пересчета стоимости. Покупатель более не был ограничен во времени получения подтверждающего документа – налоговой накладной и ему было относительно легко вести учет и распределение топлива через распределение талонов. Продавца так же устраивало данное положение вещей, так как, получая деньги до или при выдаче талонов по действующим на тот момент ценам, и фактически выдавая топливо в последствии, или не выдавая его вовсе, в случае потери талонов, продавец мог на свое усмотрение использовать полученные деньги для развития своего бизнеса.

Не смотря на то, что подобная система не нашла отражение в гражданском законодательстве, она настолько стала обычной и распространенной, что даже нашла отражение в нормах Налогового Кодекса в статье 117 прим (9 с). Так же, ни один аудитор (ни молдавские компании, ни иные), не отметил в своем заключении данные сделки как сомнительные, или, усомнился в праве собственности покупателей на топливо, как и не поставил под сомнения величины доходов, расходов и налоговых обязательств продавцов. Более того, до недавнего времени, и налоговые инспектора не сомневались в правильном определении налогооблагаемых баз и периодов определения доходов и расходов, ровно как, и величин расходов в виде себестоимости продаж.

Однако существующая система имеет ряд погрешностей, существование которых должны рано или поздно привести к ее отмене. А именно:

А. Отношения между продавцом и покупателем в данной экономической сделке не являются

явно выраженными, до конца прозрачными и определенными. Факт оплаты за товар до или, как правило, сразу после получения талонов, и получения топлива в последствии разными долями, но по цене первого платежа, вызывает ряд вопросов, связанных с моментом передачи права собственности в первую очередь.

Определимся с ценой на товар, правом собственности, налогооблагаемой базой по НДС и налогу на доход.

1) Сохранение цены товара на весь период, когда покупатель фактически порционно «выбирает» количество оплаченного им товара посредством талонной системы, может натолкнуть на мысль, что, в момент оплаты, между продавцом и покупателем был заключен договор о предоставлении продавцу дисконта за преждевременную оплату, и, покупатель, соответственно, может впоследствии приобретать порционно товар без изменения его цены. В таком случае, переход права собственности на товар, происходит в каждый раз, когда осуществляется выгрузка топлива на заправочных станциях. Именно в данный момент должна выписываться налоговая накладная, либо накладная, раз уж в соответствии с Налоговым Кодексом (статья 117¹), налоговая накладная выписывается в момент передачи талонов. Таким образом, первоначально, на основании налоговой накладной, покупатель имел право на зачет НДС в момент оплаты, но не имел право оприходовать топливо на свои балансовые счета, и должен был отражать в бухгалтерском учете данное топливо на за балансовом счете, так как смена собственности на топливо происходила реально каждый раз при последующих заправках. При последующих заправках, должна была быть выписана накладная, со ссылкой на налоговые накладные (выходит водители должны носить с собой их копии постоянно). На

основании накладных, покупатели должны были сторнировать за балансовые записи по талонам полученным, и оприходовать топливо на балансовых счетах учета. Продавцы топлива только в момент его реальной выдачи, должны были сторнировать часть НДС, начисленного по налоговым накладным и начислить доходы и НДС от отгруженного топлива, с отнесением на расходы его себестоимости на момент его реальной отгрузки. При этом продавцы, должны были быть бдительными, чтобы в результате смен (роста) цен на топливо, не упустить необходимость доначисления НДС от продаж ниже себестоимости. Пересчитывать доход в данном случае не надо, так предоставленный дисконт дает права на его уменьшение.

На практике выписки накладных не осуществлялась, налоговые обязательства определялись иначе, накладные заменялись талонами (талоны не бланки строгой отчетности), да, и самого дисконтирования, по сути, и по форме не было. Дисконтирование – обычная для рыночных отношений маркетинговая политика – основана все же на договоренности двух сторон сделки, когда покупатель получает возможность скидки с цены товара при выполнении определенных условий (осуществляют оплату раньше сроков, указанных в договоре, покупает определенный и сверх него объем товара и др.). Такие договора с юридическими лицами должны быть оформлены, как и обыкновенные договора купли-продажи и условия дисконтирования должны быть четко выраженными. Если же, продавец оказывает абсолютно всем покупателям одинаковые по принципам определения дисконты, то их условия должны быть публичными – через сайты, информационные табло на заправочных станциях и пр. В подобном договоре должен быть указан и момент передачи собственности. В большинстве случаев ни покупатель, ни продавец, получая талоны на топливо, не обговаривали и не оформляли условия дисконтирования. Отсут-

ствие договоров и отсутствие публичных политик продавцов по сделкам с талонами означают и отсутствие дисконтов в данном случае, и отсутствие возможности судебного разрешения по таким сделкам. Следовательно, выписанная налоговая накладная, дает покупателю только право на зачет НДС с отнесением оплат на счета авансов выданных, а топлива – на за балансовые счета. Поставщик должен начислить НДС с авансов. При заправке на станциях, должна выписываться накладная и либо еще одна корректировочная налоговая накладная с доначислением (уменьшением) НДС и доходов в случае изменения цен (согласно статье 117¹, первая налоговая накладная обязательна к выписке) и обязательством покупателей доплатить за поставку (или, наоборот, при уменьшении цен, продавец обязан вернуть покупатель разницу), либо продавец обязан до начислить облагаемые базы и налоги (НДС, налог на прибыль) без изменения обязательств покупателя, то есть за свой счет.

2) Если же в момент выписки налоговой накладной, в которой указываются номера талонов, происходит смена собственника на топливо, то возникают иные последствия и не разрешенные на сегодня коллизии. А именно: налогоплательщик, получая право собственности на топливо, фактически не получает само топливо. Топливо по-прежнему остается в хранилищах продавца, а то и вообще, к тому моменту, не приобретено продавцом. Между покупателем и продавцом не заключен договор ответственного хранения (ни конкретным договором, ни публичными условиями хранения). Так же, не заключен договор об обеспечении поставки, в случае, если на момент выписки налоговой накладной и талонов, на момент перехода права собственности, данного товара у продавца нет. Покупатель отражает топливо на своих балансовых счетах с указанием места хранения, фактически не имея документального подтверждения такого места. Данная статья актива сомнительна, и может быть оспорена, так как, предприятие

фактически не получило топливо, а талоны не дают уверенность в фактическом существовании топлива даже у продавца. Выходит, что покупатель оприходует не существующий актив, а продавец, либо продает актив, не вывозя его из своих хранилищ, с возможной его продажей третьему лицу, либо продает актив, еще не принадлежащий ему, который может никогда ему и не принадлежать. Предприятие-продавец топлива может фактически получать доходы (реальные деньги!) без затрат на приобретение топлива, то есть, может создаться ситуация, когда проданное по талонам топливо существенно превысит его фактическое наличие и, на какой-то момент, особенно при росте импортных цен и не эффективного отвлечения денег, а также при резком спаде маржинального дохода, может сложиться ситуация, когда продавец будет более не в состоянии приобретать количество топлива необходимое для обеспечения не активированных талонов, и ситуация окажется плачевной на подобие рухнувших финансовых пирамид. Экономические агенты не смогут вернуть свои деньги, в том числе потому, что талоны не являются документами, обеспечивающими погашение подобных обязательств. В связи с тем, что продавцы «талонного» топлива должны обеспечить пополнение запасов (по непокрытым талонам, по которым уже получили деньги), а стоимость импорта дорожает, (то есть увеличивается себестоимость продаж), дабы сохранить маржинальные доходы на прежних уровнях, молдавские продавцы топлива увеличивают цены продаж на топливо, в том числе, и по этой причине. Все последующие покупатели в определенной степени несут дополнительные расходы по причине «талонной» торговли топливом.

Если возникает проблемы с определением финансового учета покупателя, так как статья баланса по остаткам топлива, выраженная в талонах сомнительна, то проблемы финансового и налогового учета продавцов топлива еще более сложны. В соответствии с нормами финансового учета,

должно быть временное соответствие периодов начисления доходов и расходов, связанных с их получением. Доходы, полученные по «талонным» операциям, с переходом права собственности в момент выписки налоговой накладной, не могут полностью быть начислены в финансовом учете, так как нет уверенности в их получении, в связи с отсутствием топлива. Данные доходы не могут начисляться, так как не обеспечены расходами, и могут быть оспорены покупателями, а если они все же были начислены, то должны были быть пересчитаны, так как может возникнуть ситуация, когда учредители топливных предприятий получают дивиденды от продаж «воздуха». Определение налоговых периодов (годов), когда данные доходы должны признаваться, является очень важным фактором, влияющим на величины налога с дивидендов, так как в разные года налоги с дивидендов начислялись по-разному. Если, впоследствии, все же будет осуществлен импорт топлива, достаточный для покрытия всех «талонных» обязательств, то отсроченные доходы должны отразиться в статьях доходов, а импортированное топливо списано на расходы, при помощи за балансового учета «талонных» обязательств. Относительно НДС, ситуация складывается таким образом, что покупатель получает право на зачет НДС по налоговой накладной, в соответствии со статьей 117¹ Налогового Кодекса выписанной на топливо, по которому произошла передача права собственности без смены места его нахождения, и без гарантий его фактического получения в полном объеме. Продавец отражает в книгах продаж НДС от доходов, полученных от фактически не отчужденных активов, без пересчета налогооблагаемой базы по НДС в моменты фактических отпусков топлива. Подобный пересчет и не должен быть произведен, так как переход права собственности был оформлен налоговой накладной, хотя не подтверждается фактом.

Б. Другая существенная причина необходимости аннулирования,

или модифицирования «талонной системы», заключается в том, что оборот талонов (фактически созданный не на основании установленных норм, а на основании стихийно установленных норм между покупателем и продавцом, переросших в бизнес-обычай, который был фактически поддержан налоговой системой и бизнес-сообществом) имеет тенденцию подмены (и уже иногда подменяет) денежного оборота.

В. В силу того, что «талонная система» глубоко укоренилась в молдавском бизнесе, и появилась в результате необходимости разрешения определенных проблем по оперативному получению и оформлению получения топлива, не следует ликвидировать ее моментально, без урегулирования, вытекающих из ее применения последствий, как для покупателей, так и для продавцов топлива, а также для государства. Так же, следует предложить бизнесу иные удобные для него, не мешающие оперативности его деятельности, пути решения тех проблем, из-за которых появилась «талонная система». К тому же экономические агенты должны «выбрать» топливо, по оставшимся в остатках талонов. Так же, следует принять решение, как быть, с правом собственности по таким операциям, со всеми вытекающими отсюда последствиями по финансовому и налоговому учету, а также юридическими последствиями. Комплекс проблем к разрешению большей, он затрагивает интересы большинства предприятий. Так же необходимо пересмотреть положения Налогового Кодекса и других нормативных актов. На весь комплекс необходимых процедур вряд ли уйдет менее года, если принимать во внимание и общественный резонанс.

Г. Карточки (смарт-карты), которые будут использованы таким образом, что на них будет отражаться, выплаченный продавцу аванс, а списываться сумма полученного топлива, с учетом изменения цен, имеют в своем применении плюсы и минусы. Плюсы заключаются в том, что карточку

труднее подделать, чем талон, что доходы и НДС (при условии отмены положения статьи 117¹ (9 с)) будут определяться по изменяющимся ценам (с условием изменения компьютерных программ продавцов). В таком случае следует определить и правила заполнения налоговых накладных, которые должны отражать все отпущенное топливо в течение месяца по разным ценам и количеству. Применение карточек будут иметь и отрицательные стороны, выраженные в том, что налоговые накладные будут выписываться за месяц, а топливо будет использоваться предприятиями в течение месяца, так что в финансовом учете на счетах по учету топлива будут отрицательные остатки. К тому же, отрицательным фактором для пользования карточкой, является необходимость оплаты покупателем, самой карточки, в то время как, талоны выдавались продавцами бесплатно, то есть стоимость их производства и администрирования включалась продавцами топлива в его цену. Вряд ли стоимость карточек более существенна, чем, стоимость талонов, однако она не включена в цену топлива.

Д. Использование терминалов так же является частичным выходом для разрешения проблемы, так как опирается в необходимость выписки налоговой накладной на момент передачи права собственности.

Е. Для того чтобы порядок по данным сделкам все же был соблюден, следует модифицировать компьютерные программы продавцов топлива, обеспечивать круглосуточную выписку налоговых накладных, обеспечивать круглосуточные доступы к базам данных по расчетам, произведенным контрагентам продавцов топлива, переоснастить станции забора топлива дополнительными считывающими устройствами, обеспечить всех водителей покупателей необходимым количеством доверенностей и т.д.

Выходом может быть и применение налоговых накладных, подобных тем, что применяются в МЕТРО.

ACAP RM semnează Acordul de colaborare cu Camera Auditorilor Financiari din România (CAFR)

Colaborarea se va axa pe accelerarea reformelor menite să perfecționeze auditul financiar în Republica Moldova

Chișinău, Moldova – Marți, 9 martie 2010, Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (ACAP RM) a semnat un **Acord de colaborare** cu **Camera Auditorilor Financiari din România (CAFR)**, organismul care gestionează profesia de audit financiar din România.

Obiectivul acestui **Acord de Colaborare** este de a accelera conformitatea cu standardele internaționale de audit, dat fiind faptul că această inițiativă a fost promulgată de către ACAP RM și de către alte organizații. Proiectul dat este orientat de a facilita dezvoltarea acestor standarde; stabilește modul de colaborare dintre cele două organisme semnatare; prevede schimb de

experiență, schimb de publicații și manuale, vizite de studiu ș.a.

Acordul va facilita procesul de colaborare dintre ACAP RM și CAFR în scopul accelerării conformității Republicii Moldova cu bunele practici internaționale. Această alianță va elabora un model durabil cu relevanță regională pentru organismul profesional de contabilitate și audit din Republica Moldova.

Președintele ACAP RM, Veaceslav Ciobanu și Președintele CAFR, Ion Mihăilescu au semnat Acordul istoric în cadrul mesei rotunde cu genericul **"Bunele practici în dezvoltarea profesiei de audit: experiența Camerei Auditorilor Financiari din România"**.

Veaceslav Ciobanu, Președintele ACAP RM, a declarat: "Semnarea prezentului Acord ne oferă o posibilitate avantajoasă de a colabora cu colegii noștri de la CAFR. Parteneriatul a

doă organisme profesionale, care sunt membre IFAC, va fi deosebit de important în procesul realizării unui program ambițios în care este implicat ACAP RM, și anume implementarea standardelor internaționale."

Cu această ocazie, Președintele CAFR, Prof. univ. dr. Ion Mihăilescu a afirmat: „Semnarea acestui acord de cooperare dintre CAFR și ACAP își propune să susțină schimbul de cunoștințe și experiență. Cum globalizarea avansează, organizațiile profesionale din domeniul auditului și contabilității trebuie să coopereze dincolo de granițe, învățând unii de la alții și venind în sprijinul membrilor noștri."

Evenimentul a constituit prilejul vizitei la lucru a delegației CAFR la Chișinău, la invitația ACAP RM, în perioada 7–11 martie. Delegația a fost formată din formată din **prof.**

univ.dr. Ion Mihăilescu, președinte, **Emil Culda**, vicepreședinte, **dr. Marius Burdușel**, director executiv, **dr. Corneliu Cârlan**, director editorial, și **Adriana Coșa**, șef Departament relații internaționale.

Camera Auditorilor Financiari din România (CAFR) este o persoană juridică autonomă, organizație profesională de utilitate publică

fără scop lucrativ, care organizează, coordonează și autorizează desfășurarea activității de audit financiar în România.

Misiunea CAFR este de a construi pe o bază solidă, identitatea și recunoașterea publică a profesiei de auditor financiar din România, având ca obiectiv principal dezvoltarea susținută a profesiei și

întărirea acesteia cu Standardele Internaționale de Audit și Codul Etic al Profesioniștilor Contabili, prin asimilarea integrală a Standardelor Internaționale și a Codului etic IFAC, care să permită auditorilor financiari, membri ai CAFR să ofere servicii de audit financiar de o înaltă calitate, în interesul publicului, în general, și al comunității de afaceri, în special.

ACAP RM participă la instruirea REPARIS

februarie 2010 (Austria, Viena)

23-24 februarie s-a ținut o sesiune de lucru în Viena, Austria, în cadrul programului REPARIS, organizat de Banca Mondială. Sesiunea a fost dedicată instruirii profesioniștilor din România în domeniul auditului financiar.

În timpul sesiunii au avut loc discuții despre experiențele din România și despre necesitatea de a îmbunătăți calitatea serviciilor de audit financiar. Participanții au discutat despre importanța auditului financiar în asigurarea transparenței și integrității sistemului financiar.

Liам Коуглан – specialist al Banicii Mondiale, membru al ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) și CIMA (Chartered Institute of Management Accounting) independent consultant, specializându-se în dezvoltarea programelor de instruire profesională, în timpul sesiunii a prezentat cerințele Standardelor Internaționale de Instruire (IES) și 8-a Directivă Europeană în domeniul auditului financiar și a spus că aceste cerințe sunt aplicabile în peste 120 de țări în cadrul programului de certificare ACCA.

Люк Кардинал – specialist al Banicii Mondiale, cu peste 20 de ani de experiență în domeniul supravegherii și reglementării

în țările canadiene și internaționale, a prezentat structura, activitatea organizației profesionale de auditori financiar, cerințele practice ale experienței, cerințele de calificare pentru auditorii financiar în Canada, de asemenea, cine poate efectua instruirea profesională.

Мария Мусатова – analist al Banicii Mondiale, a prezentat rezultatele cercetării sale privind dezvoltarea sistemului de instruire profesională în țările CSI (se poate observa că VUЗ-urile din Moldova nu au fost acoperite de cercetare).

Majoritatea timpului participanții la sesiune, care au venit din Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Serbia, Macedonia, Croația, Muntenegru, au lucrat în echipă pe patru

grupe, evidențind contextul pentru țările din regiune în ceea ce privește cerințele practice ale experienței profesionale, auditorilor și planificând următoarele pași spre unificarea și armonizarea acestor cerințe.

Delegația din Moldova a fost formată din cinci persoane: profesor, doctor habilitat В. Цуркану, șeful catedrei de contabilitate și audit; Л. Грабаровска, САР, dozentă la catedra de contabilitate și audit; Л. Григорой, șefa catedrei de contabilitate și audit; Е. Бажерян, dozentă la catedra de contabilitate și audit; Л. Гаврилиук, САР, director al comitetului de instruire ACAP.

*Людмила Гаврилиук,
Людмила Грабаровски,
membri ai Consiliului ACAP RM*

De la stânga la dreapta: **Ludmila Grabarovschi**, dr.ec., membru al Consiliului ACAP RM, **Viorel Țurcanu**, dr.hab.ec., șef catedră „Contabilitate și audit”, ASEM, **Eudochia Bajerean**, dr.ec., ASEM, **Liudmila Gavriluc**, dr.ec., membru al Consiliului ACAP RM

Supravegherea publică a activității de audit – subiect al vizitei de studiu în Slovacia

O delegație a Republicii Moldova, condusă de viceministrul Finanțelor, Victor Barbăneagră, s-a aflat într-o vizită de studiu în Slovacia la Autoritatea de Supraveghere publică a activității de audit (UDVA), în perioada 28 martie – 01 aprilie, pentru a se familiariza cu experiența slovacă referitor la implementarea cerințelor directivelor europene cu privire la auditul statutar și sistemul public de supraveghere a activității de audit.

Din delegație au făcut parte reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Consiliului Consultativ pe lângă Ministerul Finanțelor, Consiliul de Supraveghere a Activității de Audit și Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova, precum și persoane implicate în promovarea reformelor în sectorul menționat în Republica Moldova.

Membrii delegației s-au întâlnit cu președintele consiliului și directorul executiv al UDVA și au avut posibilitatea să se informeze despre aranjamentele instituționale și administrative privind crearea și funcționarea Autorității de supraveghere publică a activității de audit.

De asemenea, în cadrul ședinței cu reprezentanții Camerei Auditorilor, care a fost una informativă, membrii delegației au discutat cu

președintele și alți responsabili din cadrul Camerei Auditorilor referitor la aranjamentele slovace privind dezvoltarea profesională continuă a auditorilor, particularități ale controlului calității lucrărilor de audit, procesul și condițiile de pregătire a stagiariilor în activitatea de audit.

Victor Barbăneagră, viceministrul Finanțelor, a menționat că experiența acumulată în Slovacia va fi utilă pentru oficialii din R.Moldova în procesul de negociere a capitolelor ce țin de raportarea financiară și audit cu Uniunea Europeană. Mai mult, colegii din Slovacia s-au arătat deschiși pentru cooperare ulterioară și pentru un suport tehnic.

Experiența acumulată în Bratislava va fi diseminată către publicul larg din Republica Moldova în cadrul unui seminar local, planificat pentru finele lunii aprilie, în cadrul căruia vor fi trasate direcțiile principale de reformă în domeniul supravegherii publice a activității de audit și controlului calității.

Evenimentul respectiv se înscrie în lista vizitelor de studiu organizate cu suportul Băncii Mondiale în cadrul Programului privind schimbul de experiență în domeniul raportării financiare în sectorul corporativ.

www.minfin.md

ACAP RM invită

auditorii să participe la cursul gratuit

Aplicarea Standardelor Internaționale de Audit, calitate și etică

condus de experții Camerei Auditorilor Financieri din România (CAFR)

dnii **Emil Cuda**, vicepreședinte CAFR, și prof.univ.dr. **Ali Eden**, vicepreședinte CAFR.

Programul seminarului

va include:

- Aplicarea practică a **ISQC 1** într-o societate de audit
- Soluționarea conflictelor etice și organizarea procesului de monitorizare a respectării **Codului etic al IFAC**.
- Aplicarea SIA clarificate. Îndrumări practice în utilizarea ISAs **220, 300, 315, 320, 500, 501**

Seminarul va avea loc în perioada **17–21 mai 2010**, cu începere de la orele 10.00, pe adresa:
mun. Chișinău, str. Căpriana, 50, aud. 502 (bloc "C" ASEM).

Seminarul se va finaliza, în ziua de **21 mai 2010**, cu

MASA ROTUNDĂ PENTRU AUDITORI

privind perspectivele dezvoltării profesiei de audit în Republica Moldova

Evenimentul va fi deschis prin intervenția

Dlui Victor Barbăneagră, vice-ministru al finanțelor RM, și Dlui Ion Mihăilescu, Prof. Univ. Dr., președinte CAFR.

Informații suplimentare găsiți pe site-ul www.acap.md sau la numerele de telefon: **54-14-12, 54-14-95, 22-19-25**

Republica Moldova
GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 1450 din 24.12.2007

cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit
(cu ultimele modificări și completări)

Publicat: 28.12.2007 în Monitorul Oficial Nr. 203-206
art Nr: 1493 Data intrării în vigoare: 01.01.2008

Anexa nr. 1

la Hotărîrea Guvernului nr.1450
din 24 decembrie 2007

MODIFICAT

HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303

În scopul realizării art. 21 alin. (4) și art. 31 alin. (2) din Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126, art. 530), precum și a acțiunilor ce țin de reglementarea organizării și dezvoltării continue a activității de audit, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie:

Consiliul de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, cu un efectiv-limită în număr de 7 persoane și un fond de remunerare a muncii conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 222 din 28 aprilie 1993 "Cu privire la retribuirea muncii specialiștilor încadrați în procesul de atestare a cadrelor științifice și didactice, a membrilor Comisiei Medicamentului, a membrilor consiliilor metodologice consultative pentru evidența contabilă în economia națională și instituțiile bugetare și ai altor comisii de experți". Membrii Consiliului care dispun de statut de funcționar public nu beneficiază de remunerarea prevăzută;

În cadrul Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor Serviciul de control și verificare a activității de audit, în calitate de aparat permanent de lucru, format din specialiști cu statut de funcționar public, cu un efectiv-limită în număr de 4 persoane și un fond de remunerare a muncii conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.525 din 16 mai 2006 "Privind salarizarea funcționarilor publici și persoanelor care efectuează deservirea tehnică" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 75-78, art. 566).

2. Se aprobă:

Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, conform anexei nr. 1;

Componența nominală a Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor, conform anexei nr. 2;

Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, conform anexei nr. 3;

Componența nominală a Comisiei de certificare de pe lângă Ministerul Finanțelor, conform anexei nr. 4.

Ministerul Finanțelor, în termen de 6 luni, va asigura Serviciul de control și verificare cu încăperi de serviciu.

4. Prezenta hotărîre intră în vigoare cu începere de la 1 ianuarie 2008.

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Mihail Pop

Ministrul economiei și comerțului

Igor Dodon

Nr. 1450. Chișinău, 24 decembrie 2007.

REGULAMENTUL

Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor (în continuare – Regulamentul) este elaborat în conformitate cu prevederile art.31 alin. (2) din Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126, art. 530).

Consiliul de supraveghere a activității de audit (în continuare – Consiliul) este o autoritate administrativă, cu statut de persoană juridică, care exercită reglementarea și supravegherea de stat a activității de audit, dispune de cont trezorerial, ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și denumirea sa în limba de stat, alte rechizite necesare pentru exercitarea activității lui.

3. În activitatea sa Consiliul se călăuzește de Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit, prezentul Regulament, precum și de Codul privind conduita profesională a auditorilor și contabililor, aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 29 din 1 martie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 29-30, art. 91), standardele de audit, regulamentele privind practica de audit și alte acte normative în domeniu.

II. Obiectivul prezentului Regulament

4. Obiectivul prezentului Regulament constă în realizarea prevederilor Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit referitoare la stabilirea criteriilor de desemnare a membrilor Consiliului, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor principale, precum și organizarea activității Consiliului și Serviciului de control și verificare (în continuare – Serviciul). De asemenea, sînt stabilite criteriile de angajare a specialiștilor Serviciului, drepturile și obligațiile acestora.

III. Componența și criteriile de desemnare a membrilor Consiliului.

Retragerea calității de membru al Consiliului

5. Consiliul este format din șapte membri: doi reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei și doi reprezentanți ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare; doi reprezentanți ai instituțiilor de învățămînt superior cu profil economic, specializați în contabilitate sau audit, cu titlu științific în economie, se desemnează de către Ministerul Educației, la solicitarea Ministerului Finanțelor.

[Pct.5 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

6. Membrii Consiliului se confirmă de către Guvern pe un termen de doi ani.

[Pct.6 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

7. Criteriile de desemnare a membrilor sînt următoarele:

a) studii superioare în domeniul economico-financiar sau juridic;

b) vechime în muncă de cel puțin zece ani în domeniul economico-financiar, juridic sau cadrul profesoral-didactic (contabilitate, audit sau drept);

c) capacitatea de a analiza sub diferite aspecte și de a aplica această analiză în procesul decizional;

d) posedarea limbii de stat;

e) capacitatea de a comunica eficient în timpul discuțiilor, precum și de a formula în scris obiecții și propuneri asupra proiectelor de acte normative examinate și opinii asupra aspectelor discutate în scopul luării deciziei finale;

f) lipsa antecedentelor penale nestinse.

8. Membrii Consiliului pot fi reconfirmați ulterior nu mai devreme de doi ani de la data expirării celui de-al doilea termen.

9. Retragerea calității de membru al Consiliului are loc în legătură cu expirarea termenelor stabilite la punctul 6, precum și în caz de:

– cerere a organului (instituției) care a înaintat candidatura;

– eliberare din funcția deținută;

– cerere personală a membrului Consiliului privind retragerea benevolă;

– neparticipare la 3 ședințe consecutiv din motive neobiective sau în lipsa motivelor;

– existență a relațiilor de rudenie sau de afinitate de pînă la gradul III, inclusiv a membrilor Consiliului cu persoanele care activează în domeniul auditului, precum și de începere a activității personale în domeniul auditului;

[Pct.9 al.6) modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

– deces al membrului Consiliului.

9¹. În caz de eliberare din funcție a membrilor Consiliului care sînt reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei și Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pînă la expirarea termenului stabilit în punctul 6 al prezentului Regulament, atribuțiile lor în cadrul acestuia le vor exercita persoanele nou-confirmate în aceste funcții, fără a fi aprobate prin hotărîre de Guvern.

[Pct.9¹ introdus prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

IV. Atribuțiile, drepturile și obligațiile Consiliului

10. Consiliul își realizează activitatea în interacțiune cu alte organe de stat, asociații ale auditorilor și societăților de audit și are următoarele atribuții:

a) supraveghează modul în care auditorii, auditorii întreprinzători individuali, societățile de audit respectă

prevederile legislației în vigoare în domeniul activității de audit, standardelor de audit și regulamentelor privind practica de audit, Codului privind conduita profesională a auditorilor și contabililor, precum și procedurile de control al calității lucrărilor de audit;

b) avizează proiectele standardelor naționale de audit și ale altor acte normative aferente activității de audit, elaborate de Ministerul Finanțelor;

c) elaborează recomandări pentru ameliorarea sistemului de instruire profesională și de perfecționare a auditorilor;

d) monitorizează procesul de certificare și instruire profesională continuă a auditorilor;

e) stabilește cerințe minime pentru executarea programului de pregătire a stagiului în activitatea de audit;

f) examinează solicitările referitoare la calitatea efectuării lucrărilor de audit;

g) prezintă Camerei de Licențiere propuneri privind retragerea sau suspendarea licențelor pentru desfășurarea activității de audit;

h) examinează problemele privind suspendarea sau retragerea certificatelor de calificare ale auditorilor;

i) supraveghează și controlează prin intermediul Serviciului activitatea auditorilor, auditorilor întreprinzători individuali, societăților de audit;

j) examinează respectarea principiului de independență a auditorului și adoptă decizia respectivă;

k) selectează și aprobă specialiști în componența Serviciului.

[Pct.10 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

11. Consiliul are următoarele drepturi:

a) să adopte decizii și să emită, în limitele competenței, dispoziții executorii pentru auditori, auditorii întreprinzători individuali, societățile de audit care se vor plasa pe pagina web a Ministerului Finanțelor;

[Pct.11 lit.a) modificată prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

b) să prezinte propuneri privind perfecționarea legislației în vigoare ce ține de activitatea de audit;

c) să emită decizii în vederea:

– sancționării sub formă de avertisment;

– prezentării Ministerului Finanțelor a propunerilor privind retragerea sau suspendarea certificatului de calificare al auditorului;

– prezentării Camerei de Licențiere a propunerilor privind retragerea sau suspendarea licenței pentru desfășurarea activității de audit;

[Pct.11 lit.c) în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

d) să examineze litigiile apărute între auditorul întreprinzător individual, societatea de audit și entitatea auditată;

e) să solicite de la ministere, servicii, alte instituții și organizații, inclusiv de la asociațiile auditorilor și societăților de audit documentele și informațiile necesare exercitării atribuțiilor sale.

12. Consiliul are următoarele obligații:

a) să primească de la societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali, în termen de pînă la 30 aprilie al anului ce urmează după anul gestionar:

- rapoartele financiare anuale;
- informația privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit;
- rapoartele privind transparența în cazul efectuării auditului la entitățile de interes public care cuprind de cel puțin următoarele elemente:
  - informație despre apartenența societății de audit, a auditorului întreprinzător individual la o asociație profesională a societăților de audit și a auditorilor;
  - informație despre politica și procedurile de control al calității lucrărilor de audit, eficiența lor declarată de organul executiv;
  - data efectuării ultimei verificări a calității lucrărilor de audit;
  - declarație privind respectarea de către societatea de audit, de auditorul întreprinzător individual a principiului independenței;
  - informație privind instruirea profesională continuă a auditorilor;
  - numele, prenumele, datele din certificatul de calificare al auditorului, semnătura directorului societății de audit, ale auditorului întreprinzător individual, ștampila, seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit;

b) să asigure independența și imparțialitatea în luarea deciziilor, precum și obiectivitatea și transparența activității sale;

c) să prezinte anual spre aprobare ministrului finanțelor planul de activitate internă și devizul de cheltuieli;

d) să prezinte Colegiului Ministerului Finanțelor rapoarte anuale de activitate, ale cărei rezultate se vor plasa pe pagina web a Ministerului;

e) să examineze și să ia decizii asupra actelor de control prezentate de Serviciu;

f) să prezinte auditorilor întreprinzători individuali, societăților de audit, în termen de 10 de zile de la data desfășurării ședinței, concluziile privind rezultatul controlului.

g) să aprobe Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului;

[Pct.12 lit.g) introdusă prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

V. Conducerea și organizarea activității Consiliului

13. Consiliul este condus de președinte, ales prin vot secret din rîndul reprezentanților Ministerului Finanțelor, Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sînt membri ai Consiliului.

14. Președintele Consiliului se alege pe un termen de 2 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă în funcția de președinte al Consiliului pentru cel mult două termene consecutive.

15. Președintele Consiliului conduce activitatea și prezidează ședințele acestuia. În absența președintelui Consi-

liului, funcțiile lui sînt exercitate de vicepreședinte. Vicepreședintele Consiliului se alege, la propunerea președintelui, din rîndul membrilor Consiliului prin vot deschis.

16. Președintele Consiliului exercită următoarele funcții:

a) reprezintă Consiliul în relații cu autoritățile publice, precum și cu persoane juridice și fizice din țară și din străinătate;

b) stabilește ziua convocării ședinței și ordinea de zi a ei;

c) anunță rezultatele privind adoptarea deciziilor Consiliului;

d) prezintă anual Colegiului Ministerului Finanțelor raportul activității Consiliului;

e) semnează corespondența Consiliului;

f) numește în funcție și eliberează din funcție personalul Serviciului, aplică măsuri de stimulare și sancțiuni în conformitate cu legislația muncii;

g) aprobă atribuțiile angajaților Serviciului;

h) eliberează legitimațiile (anexa nr.1) și indică termenele, reieșind din tematica efectuării controalelor de către specialiștii Serviciului la auditorii întreprinzători individuali, societățile de audit;

i) asigură realizarea atribuțiilor Consiliului, precum și executarea deciziilor acestuia;

j) aprobă calculele aferente remunerării muncii a membrilor Consiliului în perioada examinării, redactării actelor normative privind activitatea de audit și participării lor la ședințe;

k) poartă răspundere personală pentru activitatea Consiliului și a Serviciului.

17. Membrii Consiliului sînt responsabili de sectorul de lucru încredințat de președintele Consiliului și sînt obligați să respecte cerințele de confidențialitate.

18. Candidatura secretarului Consiliului este propusă de președinte dintre membrii Serviciului. Secretarul, pe lîngă exercitarea funcțiilor de control și verificare, este responsabil de:

a) pregătirea în prealabil în formă de comunicări succinte a materialelor pentru ședințele Consiliului prezentate de către responsabili și transmiterea acestora membrilor Consiliului, în termenul stabilit de președinte;

b) ținerea evidenței, formării și păstrării dosarelor proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului și actele de control ale Serviciului;

c) primirea, verificarea și generalizarea rapoartelor financiare anuale, informației privind respectarea procedurilor de control al calității lucrărilor de audit și rapoartelor privind transparența auditorilor întreprinzători individuali, societăților de audit, în cazul efectuării auditului la entitățile de interes public;

d) organizarea lucrărilor de secretariat și de arhivare în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

e) întocmirea calculelor aferente remunerării muncii a membrilor Consiliului în perioada examinării, redactării actelor normative privind activitatea de audit și participării lor la ședințe.

19. Ședințele Consiliului se convoacă de președinte, după caz, însă nu mai rar de o dată în trimestru, con-

form planului de activitate internă, aprobat de Ministrul Finanțelor.

20. Ordinea de zi a ședinței curente este aprobată și semnată de președintele Consiliului și adusă la cunoștința membrilor Consiliului cu cel puțin 5 zile pînă la convocarea acesteia prin intermediul oficiilor poștale sau poștei electronice.

21. Membrii Consiliului examinează materialele primite în prealabil și înaintează propuneri de completare și/sau de modificare a acestora în cadrul ședinței, sau, în caz de neprezentare la ședință, prin intermediul buletinului de vot în contumacie, aprobat de Ministerul Finanțelor.

22. Ședința Consiliului este legal constituită dacă la ea sînt prezenți cel puțin 2/3 din numărul total de membri, inclusiv președintele sau vicepreședintele. Consiliul decide independent asupra modului de desfășurare a ședințelor și de votare – secretă sau deschisă.

[Pct.22 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

23. La încheierea dezbaterilor asupra fiecărei întrebări, președintele sau vicepreședintele face o scurtă analiză a celor expuse, cu prezentarea rezumatului și concluziilor privind deciziile ce urmează a fi adoptate și le pune la vot.

24. Deciziile Consiliului se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor, inclusiv care prezintă buletinele de vot în contumacie. Fiecare membru al Consiliului are dreptul la un vot exprimat, fără dreptul la abținere. Delegarea votului nu se permite, iar membrii Consiliului nu pot numi alte persoane pentru înlocuirea lor în cadrul ședințelor.

25. Deciziile Consiliului pot fi adoptate prin efectuarea votării în contumacie. În acest caz cu cel puțin 5 zile pînă la data convocării ședinței, membrilor Consiliului prin intermediul oficiilor poștale sau poștei electronice li se remite buletinul de vot în contumacie. Decizia cu ajutorul votării în contumacie se consideră adoptată la existența cvorumului buletinelor de vot primite în termenele stabilite de președintele Consiliului, dar nu mai tîrziu de data convocării ședinței. În cazul lipsei unui răspuns explicit din partea membrului Consiliului în termenul stabilit, informația remisă se consideră coordonată și acceptată fără obiecții.

26. Ședințele se consemnează în procese-verbale, care se întocmesc de către secretarul Consiliului și se semnează de președintele, vicepreședintele și secretarul Consiliului.

27. Procesul-verbal al ședinței Consiliului va include:

- data, ora și locul desfășurării ședinței Consiliului;
- date despre persoanele care participă la ședința Consiliului;
- date despre persoanele care nu participă la ședința Consiliului și care au prezentat buletinul de vot în contumacie;
- ordinea de zi a ședinței Consiliului;
- discursurile persoanelor care participă la ședințele Consiliului;

– propunerile prezentate în buletinele de vot în contumacie transmise de către membrii Consiliului, care nu s-au prezentat la ședință;

– deciziile adoptate;

– alte date aferente deciziei membrilor Consiliului.

28. Procesele-verbale ale ședințelor Consiliului se înregistrează în ordine cronologică pentru un an calendaristic.

29. Secretarul este responsabil pentru plenitudinea și corectitudinea informației incluse în procesul-verbal.

30. Pentru participarea la lucrările și ședințele Consiliului, cu excepția ședințelor închise, pot fi invitați specialiști calificați în domeniul economico-financiar și juridic care nu sînt membri ai Consiliului.

31. Membrii Consiliului se remunerează în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr. 222 din 28 aprilie 1993 "Cu privire la retribuirea muncii specialiștilor încadrați în procesul de atestare a cadrelor științifice și didactice, a membrilor Comisiei Medicamentului, a membrilor consiliilor metodologice consultative pentru evidența contabilă în economia națională și instituțiile bugetare și ai altor comisii de experți", cu modificările și completările ulterioare.

VI. Organizarea activității Serviciului de control și verificare

32. Serviciul este un aparat permanent de lucru, constituit în cadrul Consiliului, din patru specialiști cu studii superioare în domeniul economico-financiar, cu statut de funcționar public, inclusiv secretarul Consiliului, încadrați în conformitate cu prevederile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art.840).

[Pct.32 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

33. Criteriile de selectare a specialiștilor în componența Serviciului sînt următoarele:

a) studii superioare în domeniul economico-financiar și o vechime în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul respectiv;

[Pct.33 lit.a) modificată prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

b) capacitatea de a analiza sub diferite aspecte și de a aplica această analiză în procesul efectuării controlului;

c) posedarea limbii de stat;

d) lipsa antecedentelor penale nestinse.

34. Activitatea Serviciului se desfășoară în baza planului anual și trimestrial de activitate internă, aprobat de președintele Consiliului și se bazează pe următoarele principii:

a) confidențialitate;

b) independență și obiectivitate;

c) legalitate și integritate;

d) competență și responsabilitate;

e) lipsa de afiliere din partea specialiștilor Serviciului la persoanele care activează în domeniul auditului.

35. Activitatea Serviciului este organizată de către șeful Serviciului. În absența șefului Serviciului obligațiile

acestui le exercită altă persoană din cadrul Serviciului, conform dispoziției președintelui Consiliului.

36. Șeful Serviciului exercită următoarele funcții:

a) organizează și dirijează întreaga activitate a Serviciului, asigură respectarea confidențialității din partea personalului ce își desfășoară activitatea sub controlul său;

b) stabilește și prezintă spre aprobare președintelui Consiliului atribuțiile specialiștilor Serviciului;

c) în scopul menținerii și ridicării nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale, organizează participarea anuală a specialiștilor Serviciului la cursurile de perfecționare în domeniul contabilității, auditului, fiscalității, în limitele orelor aprobate de Consiliu, organizate de către organizațiile, instituțiile cu instruirea profesională continuă;

d) poartă răspundere pentru pregătirea răspunsurilor la adresările și solicitările îndreptate spre examinare de către președintele Consiliului;

e) generalizează și analizează informația din actele de control, întocmește și prezintă raportul corespunzător președintelui Consiliului.

f) elaborează și prezintă spre aprobare Consiliului Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului.

[Pct.36 lit.f) introdusă prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

VII. Drepturile și obligațiile specialiștilor Serviciului

37. Specialiștii Serviciului sînt în drept să exercite controlul și să solicite de la auditorii întreprinzători individuali, societățile de audit:

a) documentația necesară pentru efectuarea controlului;

b) explicații verbale și scrise referitoare la aspectele apărute pe parcursul controlului.

În caz de neprezentare a documentației sau explicațiilor necesare sau de intervenție în procesul desfășurării controlului, specialiștii Serviciului notifică Consiliul.

38. Specialiștii Serviciului sînt obligați:

a) să respecte și să se conducă de prevederile legislației în vigoare în domeniu;

b) să semneze declarația de confidențialitate (anexa nr. 2) cu societatea de audit, auditorul întreprinzător individual supuși controlului și să păstreze confidențialitatea informației aferente controlului efectuat conform prevederilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art. 840), Legii cu privire la secretul comercial nr. 171-XIII din 6 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 13, art. 126) și Codului muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648);

[Pct.38 lit.b) modificată prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

c) să participe anual la cursurile de instruire profesională în scopul menținerii și ridicării nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale;

d) să respecte conținutul programului de control;

e) să finalizeze controlul și să prezinte actul de control în termenul stabilit de Consiliu.

Anexa nr.2

la Hotărîrea Guvernului nr.1450

din 24 decembrie 2007

COMPONENȚA NOMINALĂ

a Consiliului de supraveghere a activității de audit de pe lângă Ministerul Finanțelor

BARBĂNEAGRĂ Victor – viceministru al finanțelor

TONU Natalia – șef al Secției reglementări în activitatea de audit, a rapoartelor financiare, Ministerul Finanțelor

CIBOTARI Stella – șef-adjunct al Direcției reglementare și autorizare bancară, șef al Secției reglementare prudențială a Departamentului reglementare și supraveghere bancară, Banca Națională a Moldovei

DOINA Aurica – vicepreședinte al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

ȘTIRBU Vladimir – director al Departamentului supraveghere asigurări, Comisia Națională a Pieței Financiare

GRAUR Anatol – doctor în economie, conferențiar universitar, Catedra contabilitate și audit, Academia de Studii Economice din Moldova

LAZARI Liliana – doctor în economie, conferențiar universitar, Catedra contabilitate, Academia de Studii Economice din Moldova

[Anexa nr.2 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

Anexa nr. 3

la Hotărîrea Guvernului nr.1450

din 24 decembrie 2007

REGULAMENTUL

cu privire la certificarea auditorilor

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor (în continuare – Regulamentul) este elaborat în temeiul art. 21 alin. (4) din Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126, art. 530).

2. Examenul de calificare se organizează de Ministerul Finanțelor, iar examinarea se efectuează de către Comisia de certificare de pe lângă Ministerul Finanțelor (în continuare – Comisie).

3. Certificarea se efectuează în scopul examinării pregătirii profesionale și a experienței practice a persoanelor ce doresc să practice activitatea de audit.

4. Activitatea de audit se desfășoară de către auditori în baza certificatului, eliberat de către Ministerul Finanțelor, și de către societățile de audit, auditorii întreprinzători individuali în baza licenței, eliberate de către Camera de Licențiere, conform Legii nr. 451-XV din 30 iulie 2001 privind licențierea unor genuri de activitate (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 26-28, art.95).

[Pct.4 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

II. Obiectivul prezentului Regulament

5. Prezentul Regulament stabilește modul de instituire și atribuțiile Comisiei, cerințele înaintate față de candidați și modul de admitere la examenul de calificare pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului pentru auditul general, precum și modalitatea de obținere a certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare, al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, desfășurarea examenului de calificare, modul de evaluare a rezultatelor și adoptarea deciziilor, eliberarea și retragerea certificatului de calificare, modul ținerii Registrului de stat al auditorilor, suspendarea și reluarea activității auditorului, eliberarea duplicatului certificatului de calificare, instruirea profesională continuă a auditorilor.

[Pct.5 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

III. Modul de instituire și atribuțiile Comisiei

În scopul conferirii calității de auditor, pe lângă Ministerul Finanțelor se instituie Comisia, care activează în baza prezentului Regulament. Membrii Comisiei sînt specialiști cu un înalt nivel de calificare din cadrul Ministerului Finanțelor și a altor organe centrale de specialitate ale administrației publice, profesori ai instituțiilor de învățămînt superior la disciplinele examinate, incluse în programa de examinare aprobată (audit, contabilitatea financiară, contabilitatea de gestiune, managementul financiar, dreptul economic, gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate), care corespund cerințelor punctului 7 al prezentului Regulament.

În componența Comisiei nu pot fi incluse persoane care desfășoară activitate de audit sau sînt implicate în procesul de pregătire a candidaților pentru susținerea examenului de calificare.

[Pct.6 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

7. Componența nominală a Comisiei se desemnează pe un termen de doi ani de către Guvern, la propunerea Ministerului Finanțelor și este formată din nouă persoane: președintele și membrii Comisiei, care semnează Acordul personal al membrului Comisiei (anexa nr. 5 la prezentul Regulament) și corespund următoarelor cerințe:

a) studii superioare în domeniul economico-financiar sau dreptul economic;

b) vechime în muncă conform specialității de cel puțin zece ani;

c) posedarea limbii de stat.

8. În funcțiile de președinte și secretar ai Comisiei sînt desemnați funcționari ai Ministerului Finanțelor pe un termen de doi ani. Una și aceeași persoană poate fi desemnată în funcțiile menționate pentru cel mult două termene consecutive.

8¹. În caz de eliberare a membrilor Comisiei și a secretarului din funcțiile deținute în cadrul Ministerului Finanțelor și al altor autorități publice, pînă la expirarea termenului stabilit în punctul 7 al prezentului Regula-

ment, atribuțiile lor în cadrul acestora le vor exercita persoanele nou-confirmate în aceste funcții, fără a fi aprobate prin hotărîre de Guvern.

[Pct.8¹ introdus prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

9. Membrii Comisiei se desemnează pe un termen de doi ani și pot fi reconfirmați încă pe un termen de doi ani. Componența nominală a Comisiei după doi ani de activitate se modifică cu cel puțin patru membri.

Retragerea calității de membru al Comisiei are loc în legătură cu expirarea termenelor stabilite la punctele 7 și 9 ale prezentului Regulament, precum și în caz de:

- cerere a autorității (instituției) care a înaintat candidatura;
- eliberare din funcția deținută în cadrul autorității (instituției) care l-a delegat;
- cerere personală a membrului Comisiei privind retragerea benevolă;
- neparticipare la evaluarea probelor la 3 ședințe consecutive, prevăzute la punctul 25, din motive neobiective sau în lipsa motivelor;
- deces al membrului Comisiei.

[Pct.9 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

10. Președintele Comisiei exercită următoarele funcții:

a) asigură activitatea Comisiei, desfășurarea examenelor de calificare, precum și examinarea cererilor de contestare a rezultatelor examenului;

b) examinează documentele prezentate de către pretendent pentru admiterea la examenul de calificare, aprobă lista candidaților și stabilește data, ora și locul desfășurării examenului;

c) aprobă lista observatorilor printr-o decizie a sa;

d) semnează borderoul de examinare, procesul-verbal al rezultatelor examenului de calificare pentru conferirea calității de auditor și alte documente ce țin de activitatea Comisiei;

e) semnează certificatul de calificare al auditorului;

f) aprobă calculele aferente remunerării muncii membrilor Comisiei.

În absența președintelui Comisiei, funcțiile lui sînt exercitate de vicepreședinte.

[Pct.10 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

11. Membrii Comisiei exercită următoarele funcții:

a) participă la elaborarea programului de examinare pentru fiecare disciplină și a probelor de examinare corespunzătoare;

b) primesc de la secretarul Comisiei probele scrise și le predau acestuia, sub semnătură;

c) sînt responsabili de integritatea și confidențialitatea probelor;

d) evaluează probele de examinare a candidaților și completează borderoul de examinare;

e) semnează procesul-verbal al rezultatelor examenului.

12. Secretarul Comisiei exercită următoarele funcții:

a) primește de la pretendent și înregistrează într-un registru special (anexa nr. 9) cererea de admitere la examenul de calificare și documentele necesare prevăzute la punctul 15 al prezentului Regulament;

b) întocmește lista pretendenților, borderoul de examinare, procesul-verbal al rezultatelor examenului de calificare pentru conferirea calității de auditor;

c) asigură evidența și păstrarea dosarelor personale ale pretendenților și documentelor ce țin de examinare, conform termenelor stabilite la punctul 21;

d) întocmește și ține Registrul de stat al auditorilor, precum și actualizează informația conținută în acesta;

e) completează și semnează certificatul de calificare al auditorului;

f) pregătește documentele (dosarele personale ale pretendenților, borderourile de examinare, probele de examinare ale pretendenților, procesele-verbale ale Comisiei), pentru păstrare conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;

g) înregistrează, pe discipline, cererile pentru contestații;

h) întocmește lista cu calculele aferente remunerării muncii a membrilor Comisiei conform Hotărârii Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006 "Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 66-69, art. 431);

i) îndeplinește alte activități de secretariat necesare pentru buna desfășurare a examenului de calificare.

13. Secretarul este responsabil pentru buna desfășurare a examenelor de calificare, prin punerea la dispoziția fiecărui pretendent a rechizitelor de birou (foi cu semne de protecție pentru ciorne, pix, creion, radieră, calculatoare cu operații aritmetice simple), sticle cu apă.

IV. Cerințele înaintate față de pretendenți și modul de admitere la examenul de calificare

14. Examenul de calificare poate fi susținut de cetățenii Republicii Moldova, de cetățenii străini și de apatrizii care întrunesc următoarele cerințe la data depunerii cererii de admitere la examenul de calificare:

a) capacitate de exercițiu deplină, studii superioare în domeniul economico-financiar sau juridic, confirmate prin diploma de licență, eliberată de o instituție de învățământ superior din Republica Moldova sau dintr-un alt stat, cu condiția recunoașterii calificării și echivalării acestei diplome de către Ministerul Educației al Republicii Moldova;

[Pct. 14 lit. a) modificată prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

b) vechime în muncă de cel puțin trei ani în domeniul economico-financiar sau juridic, care poate fi acumulată pe parcursul perioadei de susținere a examenelor, din care ultimii doi ani ca stagiar în activitatea de audit sub îndrumarea unui auditor;

c) lipsa antecedentelor penale nestinse.

d) posedare a limbii de stat.

[Pct. 14 lit. d) introdusă prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

15. Pentru admiterea la examenul de calificare pretendentul prezintă secretarului Comisiei următoarele documente:

a) cererea de admitere la examenul de calificare (anexa nr. 1 la prezentul Regulament);

b) curriculum vitae;

c) două fotografii cu dimensiunea 3x4 cm;

d) cazierul judiciar;

e) diploma privind studiile superioare corespunzătoare, confirmată de Ministerul Educației al Republicii Moldova, în cazul efectuării studiilor peste hotare;

f) carnetul de muncă ce confirmă angajarea și experiența corespunzătoare de muncă în Republica Moldova sau documentul (apostilat/legalizat, tradus în limba de stat și legalizat în condițiile legislației în vigoare), care confirmă vechimea în muncă de cel puțin 3 ani în domeniul economico-financiar sau juridic acumulată în afara Republicii Moldova;

g) recomandarea în formă scrisă a organului executiv al societății de audit, auditorului întreprinzător individual, unde este angajat pe parcursul perioadei de stagiere;

h) buletinul de identitate sau permisul de ședere (după caz), eliberate de organele abilitate ale Republicii Moldova;

i) certificatul internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului cu anexarea disciplinelor susținute, apostilat/legalizat, tradus în limba de stat și legalizat în condițiile legislației în vigoare (după caz);

j) confirmarea certificatului internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului de către organul care l-a eliberat, tradusă în limba de stat și legalizată în condițiile legislației în vigoare (după caz).

Concomitent cu prezentarea originalelor documentelor se prezintă și copiile acestora. Originalele documentelor se restituie după confruntarea acestora cu copiile.

Copiile documentelor și documentele corespunzătoare se prezintă într-o mapă-dosar de către pretendent secretarului Comisiei, cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită privind desfășurarea examenului.

[Pct. 15 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

[Pct. 16 exclus prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

17. În cazul apariției dubiilor privind autenticitatea datelor indicate în documentele prezentate, secretarul Comisiei va asigura verificarea acestora prin solicitarea documentelor suplimentare, care ar confirma datele prezentate.

18. În cazul necorespunderii cerințelor stipulate la punctul 14 al prezentului Regulament, precum și în cazul în care documentele prezentate conform punctului 15 al prezentului Regulament conțin date neautentice, cererea pretendentului se respinge. Respingerea cererii pentru

admiterea la examenul de calificare se aduce la cunoștința pretendentului în scris, în termen de 15 zile de la data constatării necorespunderii, indicându-se temeiul respingerii.

19. Decizia președintelui Comisiei privind respingerea cererii pentru admiterea la examenul de calificare poate fi contestată în Consiliul de supraveghere a activității de audit pe lângă Ministerul Finanțelor (în continuare – Consiliu).

20. Pentru fiecare pretendent se întocmește un dosar personal în care se păstrează toate documentele prezentate pentru susținerea examenului de calificare.

21. Dosarele personale ale candidaților se păstrează la secretarul Comisiei în decurs de 3 ani (termenul limită în care pretendentul este în drept să susțină examenul de calificare). După expirarea termenului menționat dosarele se transmit în arhiva Ministerului Finanțelor pentru păstrare, conform regulilor prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova.

22. Accesul la informația din dosarele personale ale candidaților este acordat membrilor Comisiei și Consiliului.

V. Desfășurarea examenului de calificare

23. Pentru obținerea calității de auditor pentru auditul general, pretendentul susține examenul de calificare.

Examenul constă din probe scrise la următoarele discipline:

- a) auditul:
  - activitatea de audit;
  - cerințele legislative și standardele de audit;
  - conduita profesională și independența;
- b) contabilitatea financiară:
  - principiile și teoria generală a contabilității;
  - cerințele legislative privind pregătirea rapoartelor anuale și a rapoartelor anuale consolidate, privind standardele de contabilitate;
- c) contabilitatea de gestiune:
  - gestionarea riscurilor și controlul intern;
  - principiile de bază ale gestionării financiare a întreprinderilor;
- d) managementul financiar:
  - analiza financiară;
  - economia afacerilor, economia generală și financiară;
  - matematica și statistica;
- e) dreptul:
  - legislația muncii, a asigurărilor sociale și medicale;
  - legislația fiscală, civilă și comercială;
  - legislația privind societățile comerciale;
  - legislația privind insolvabilitatea și proceduri similare;
- f) gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate (la nivel de utilizator). Pentru disciplina în cauză se permite prezentarea de către candidați a certificatului de utilizare a calculatorului, eliberat de către

instituțiile și organizațiile specializate în domeniul tehnologiilor informaționale, fără susținerea examenului.

24. Comisia va considera examenul susținut la disciplinele nominalizate în punctul 23 al prezentului Regulament de către persoanele deținătoare ale certificatului internațional de calificare din domeniul contabilității și auditului în cazul în care acestea vor coincide cu disciplinele indicate în lista disciplinelor susținute, anexată la certificat.

[Pct.24 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

25. Examinarea candidaților pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului se desfășoară în ultima decadă a lunilor:

- martie, aprilie, mai – sesiunea de primăvară;
- septembrie, octombrie, noiembrie – sesiunea de toamnă.

26. Candidații susțin într-o zi un examen la o singură disciplină, cu durata de 3 ore astronomice, care se calculează din momentul distribuirii probelor. Candidatul alege de sine stătător ordinea (succesiunea) susținerii examenelor pentru fiecare disciplină.

27. Pentru admiterea la examen la fiecare disciplină, candidatul depune cererea conform anexei nr.2, precum și copia ordinului de plată sau chitanța la dispoziția de încasare, care confirmă achitarea plății pentru examen, nu mai târziu de prima zi a lunii stabilite pentru desfășurarea examenului.

28. Data, ora și locul examenului se stabilește de către președintele Comisiei și se comunică candidatului cu cel puțin 10 zile înainte de data desfășurării examenului și se plasează pe pagina web a Ministerului.

[Pct.29 exclus prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

30. În cazul în care numărul de candidați depășește numărul locurilor din sala de examinare, examenul se va desfășura în 2 sau 3 grupe la diferite ore în aceeași zi. Grupele se vor forma în ordinea alfabetică a numelui candidatului.

31. Pentru susținerea examenului la fiecare disciplină se percepe o plată în mărimea stabilită de Guvern. În cazul în care rezultatul testării este negativ, plata nu se restituie. Fiecare încercare ulterioară de susținere a examenului este însoțită de achitarea plății.

[Pct.31 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

32. Examenul se desfășoară conform programului de examinare, aprobat de către Ministerul Finanțelor, care se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se plasează pe pagina web a Ministerului.

33. Probele scrise se elaborează în baza programului de examinare în limbile de stat și rusă și se aprobă de către președintele Comisiei. Conținutul programului de examinare și a probelor periodic se reexaminează, ținându-se cont de modificările și completările operate în actele legislative și normative.

34. Probele pentru susținerea examenului la fiecare disciplină, conțin pînă la 50 de întrebări, inclusiv pînă

la 10 probleme practice, cu indicarea grilei de evaluare pentru fiecare întrebare a probei, precum și semne de protecție.

[Pct.34 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

35. Întrebările sub formă de test vor avea nu mai puțin de trei răspunsuri din care pretendentul alege un singur răspuns corect prin bifarea acestuia. După ce a bifat o variantă a răspunsului pretendentul nu are dreptul să-și modifice opțiunea. În cazul în care a fost bifată mai mult decât o variantă, se consideră că candidatul a răspuns greșit la întrebare.

36. Accesul candidaților în sala de examen este permis cu 15 minute înainte de începerea examenului în baza buletinului de identitate, conform listei aprobate. În sala de examen candidații sînt așezați separat la mesele de lucru, conform listei aprobate pe care se va menționa prezența fiecărui candidat. Candidații care au întârziat la examen nu se admit în sala de examen și se consideră ca neprezenți la examen. Pe toată durata desfășurării examenului în sală au acces numai președintele și secretarul Comisiei, precum și observatorii desemnați pentru supravegherea desfășurării examenului.

37. În calitate de observatori la examene pot participa specialiști din cadrul Ministerului Finanțelor și a altor organe centrale de specialitate ale administrației publice, precum și reprezentanți ai asociațiilor auditorilor, contabililor și societăților de audit desemnați prin decizia președintelui Comisiei. Observatorii vor fi schimbați la fiecare examen și/sau în cazul în care examenul se va desfășura în două sau trei grupe la diferite ore în aceeași zi. În timpul examenului observatorii nu dau candidaților nici o consultație, nu discută cu candidații. Se interzice observatorilor intrarea în sălile de examen cu telefoane mobile, cărți, ziare etc.

[Pct.37 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

38. În sala de examen secretarul Comisiei transmite observatorilor probele cu fișele de control (anexa nr.3 la prezentul Regulament) pentru repartizarea ulterioară a acestora candidaților, conform disciplinei indicate în cererea de susținere a disciplinei. Secretarul Comisiei anunță ora începerii examenului și ora la care expiră timpul programat pentru examen. Candidații sînt preîntîmpinați despre expirarea timpului – prima dată cu 15 minute și a doua oară cu 2 minute înainte de expirarea acestuia.

39. După primirea probelor pretendentul indică data, ora desfășurării examenului și pune semnătura în partea de sus a fișelor de control, pe care apoi personal le îndoiaie dublu și se capsează de către observatori. În calitate de ciorne se vor utiliza foi cu semne de protecție, eliberate de către Comisie. Utilizarea altor foi se interzice.

40. Din momentul distribuirii probelor candidații nu au dreptul să părăsească sala de examinare înainte de transmiterea probelor. În unele cazuri ieșirea din sală a candidaților se permite o singură dată, fiind însoțiți de un observator. Timpul pierdut nu se recuperează.

41. În timpul examenelor se interzice candidaților să se folosească de materiale legislative și instructive, literatură informațională și specială, telefoane mobile, precum și să comunice cu alți candidați. Persoanele care au încălcat aceste cerințe se înlătură din auditoriu și se consideră că nu au susținut examenul. Probele candidaților eliminați sînt anulate cu mențiunea "pentru fraudă". Încălările comise se introduc în procesul-verbal al rezultatelor examenelor.

42. La expirarea timpului acordat se încetează rezolvarea probei și pretendentul o predă observatorilor în faza în care se află, împreună cu fișele de control, ciornele, fiind interzisă depășirea timpului. Observatorii aplică pe fișa de control la proba de examinare (partea II) și pe borderoul de evaluare a probei un cod de identificare și în continuare, pe toate filele probei de examinare. Codul de identificare conține 4 cifre și se stabilește de către secretarul Comisiei în mod aleatoriu.

[Pct.42 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

43. Fișa de control la proba de examinare (partea II) completată de observatori și secretarul Comisiei, împreună cu partea capsată se separă de la borderoul de evaluare prin tăiere în formă neregulată. Ulterior, acestea se pun în plic, se sigilează și se transmit Secretarului Comisiei pentru a fi păstrate în safeu pînă la finalizarea evaluării probelor de către membrii Comisiei.

[Pct.43 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

44. Probele scrise împreună cu borderoul de evaluare a probei se transmit de către observatori secretarului Comisiei, conform procesului-verbal (anexa nr.8 la prezentul Regulament), în care se indică data întocmirii, numărul total de probe, denumirea disciplinelor, data desfășurării examenului, încălcările care au avut loc, măsurile care au fost luate față de candidații corespunzători, ora începerii și ora expirării acestuia, precum și semnăturile observatorilor.

[Pct.44 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

45. Ulterior, secretarul Comisiei transmite probele de examinare a candidaților, împreună cu borderoul de evaluare a probei membrilor Comisiei pentru efectuarea evaluării acestora, conform unui registru, în care se va indica numărul de ordine, denumirea disciplinei transmise pentru evaluare, codul de identificare a candidatului, numele și prenumele membrului Comisiei, data transmiterii probelor membrilor Comisiei spre examinare etc. (anexa nr. 6 la prezentul Regulament).

[Pct.45 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

VI. Modul de evaluare a rezultatelor și adoptarea deciziilor

46. Fiecare probă scrisă se verifică de către doi membri ai Comisiei, independent unul de altul. Media generală a punctajului se determină prin raportul între suma punctajului acordat și numărul membrilor care au participat la evaluarea probelor. În cazul în care

diferența între punctajul acordat de cei doi membri ai Comisiei este mai mare de 10 puncte, probele se remit pentru evaluarea repetată. Dacă după evaluarea repetată diferența este iarăși mai mare de 10 puncte, Comisia adoptă decizia definitivă privind acordarea punctajului.

47. Probele scrise sînt apreciate cu maximum 100 de puncte, probele care au fost constatate de Comisie ca fiind copiate sau predate după expirarea timpului rezervat se apreciază cu "0" puncte. Punctajul acumulat de către pretendent se indică de către membrul Comisiei în borderoul de evaluare, care este partea II a fișei de control.

[Pct.47 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

48. Examenul se consideră susținut dacă pretendentul a acumulat cel puțin pentru:

- audit – 80 puncte;
- contabilitatea financiară – 80 puncte;
- contabilitatea de gestiune – 80 puncte;
- managementul financiar – 75 puncte;
- dreptul – 75 puncte;
- gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate – 70 puncte.

49. După evaluarea probelor, pentru identificarea apartenenței acestora, secretarul Comisiei va deschide plicul, va decapsa partea de sus a fișei de control îndeplinită de pretendent, va suprapune fișa de control la proba de examinare (partea II) cu borderoul de evaluare a probei, pentru a se verifica corespunderea acestora, precum și va compara codul de identificare de pe fișa de control la proba de examinare (partea II), borderoul de evaluare a probei și de pe filele probei scrise.

[Pct.49 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

50. Rezultatele fiecărui examen se perfectează printr-un proces-verbal cu anexarea borderoului de examinare, întocmit în modul stabilit și semnat de către președinte, secretar și membrii Comisiei, implicați în procesul evaluării probelor.

Pretendenții vor fi înștiințați verbal și în scris despre rezultatele fiecărui examen în termen de 10 zile după data perfectării procesului-verbal privind evaluarea probelor.

[Pct.50 al.2) modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

51. Decizia asupra rezultatului examenului pentru fiecare disciplină poate fi contestată la Comisia de certificare, în termen de 3 zile lucrătoare. Acest termen începe să curgă din ziua imediat următoare datei primirii comunicării scrise a rezultatului examenului. Rezultatul contestării se comunică verbal și în scris, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de contestare.

În cazul dezacordului pretendentului cu rezultatul contestării depuse la Comisie, rezultatul examenului poate fi contestat în Consiliu, în termen de 30 de zile de la data înștiințării în scris. La solicitarea Consiliului,

secretarul va transmite probele corespunzătoare în termen de 2 zile lucrătoare.

[Pct.51 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

52. Probele scrise de către pretendenți nu se restituie, dar se păstrează în dosarul personal al acestora, conform punctului 21 al prezentului Regulament. Acces la probe au numai pretendenții care au depus contestare, membrii Comisiei, precum și Consiliul.

53. Pretendenții care nu au susținut examenul la unele discipline pot fi admiși să repete examenul prima dată – peste 6 luni și a doua oară – peste un an, pentru disciplina nesusținută, după încercarea anterioară, cu respectarea termenului limită de pînă la 3 ani, care începe să curgă din ziua în care candidatul a susținut examenul la una din discipline.

54. Pretendenților, care au susținut cu succes examenul de calificare, li se conferă calificarea de "Auditor pentru auditul general", cu eliberarea certificatului de calificare al auditorului (anexa nr. 4 la prezentul Regulament).

[Pct.54 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

55. Secretarul Comisiei prezintă Camerei de Licențiere, în termen de 15 zile din data adoptării deciziei, lista persoanelor cărora li s-a eliberat certificatul de calificare, cu indicarea seriei și numărului documentului, precum și numărul și data înregistrării lui.

[Pct.55 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

VII. Eliberarea și retragerea certificatului de calificare. Suspendarea și reluarea activității auditorului

56. Certificatul de calificare pentru auditul general se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au susținut examenul de calificare în termen de 15 zile din data adoptării deciziei de către Comisie (anexa nr. 7 la prezentul Regulament).

57. Formularul certificatului de calificare al auditorului este un document de strictă evidență. Termenul de valabilitate al certificatului de calificare al auditorului este nelimitat.

58. Înregistrarea numerelor certificatelor de calificare se efectuează în mod cronologic, separat pentru fiecare an de activitate a Comisiei într-un registru special. Numărul certificatului este format din 7 cifre, dintre care: două cifre – anul eliberării, două cifre – luna, și ultimele trei cifre reprezintă numărul de rînd al auditorului din registrul întocmit conform punctului 12 lit.a) din prezentul Regulament.

59. Certificatul de calificare al auditorului se retrage de către Consiliu în cazul în care:

- a) certificatul a fost primit la prezentarea unor documente false ori a fost depistată neautenticitatea datelor din documentele prezentate;
- b) titularul certificatului a încălcat cerințele de instruire profesională continuă;

c) în privința titularului certificatului a fost pronunțată o sentință definitivă și irevocabilă de condamnare pentru infracțiune legată de activitatea profesională.

[Pct.59 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

60. Decizia de retragere a certificatului de calificare al auditorului se aduce la cunoștința titularului de către Consiliul în termen de 5 zile de la data emiterii. Decizia este executorie după expirarea a 30 zile de la data comunicării. Secretarul Comisiei în termen de 15 zile după expirarea termenului de executare a deciziei de retragere a certificatului de calificare al auditorului prezintă Camerei de Licențiere lista auditorilor cărora li s-a retras certificatul de calificare, cu indicarea seriei și numărului acestuia.

[Pct.60 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

61. Auditorul, cărui i s-a retras certificatul de calificare, este în drept să atace hotărârea în instanța de judecată, conform legislației în vigoare.

62. Persoana căreia i s-a retras certificatul de calificare conform punctului 59 lit. a) din prezentul Regulament, este în drept să susțină examenul de calificare peste 5 ani din data emiterii deciziei de retragere a certificatului, iar conform punctului 59 lit. b) și c) – peste 6 luni după înlăturarea încălcărilor comise sau după executarea sentinței.

63. Retragerea certificatului de calificare al auditorului atrage după sine radierea auditorului din Registrul de stat al auditorilor. Certificatele de calificare retrase se restituie secretarului Comisiei. Lista persoanelor cărora li s-a retras certificatele de calificare se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se plasează pe pagina web a Ministerului Finanțelor.

64. Activitatea auditorului se suspendă automat în cazul în care acesta deține o funcție publică incompatibilă, conform legislației, cu exercitarea funcției de auditor. În cazul respectiv persoana va înștiința, în termen de 30 de zile, Consiliul despre apariția situației de incompatibilitate. La dispariția situației de incompatibilitate persoana este în drept să-și reia activitatea de auditor, cu condiția respectării prevederilor punctului 75 al prezentului regulament și înștiințării Consiliului despre dispariția situației de incompatibilitate în termen de 30 zile.

[Pct.64 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

VIII. Modul ținerii Registrului de stat al auditorilor

65. Pentru evidența eliberării certificatelor de calificare se întocmește Registrul de stat al auditorilor care se ține în limba de stat, în formă manuală și în formă electronică, și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

66. Registrul de stat al auditorilor cuprinde:

- a) numărul curent al înscrierii;
- b) numele și prenumele auditorului;

c) seria, numărul și data eliberării certificatului de calificare al auditorului;

d) date privind instruirea profesională;

e) date privind încetarea activității auditorului;

f) date privind suspendarea activității auditorului;

g) date privind retragerea certificatului de calificare al auditorului;

h) date din buletinul de identitate (seria, numărul, data și oficiul emitent);

i) denumirea, sediul și numărul de telefon al societății de audit, al auditorului întreprinzător individual în care își desfășoară activitatea auditorul;

j) apartenența auditorului la o asociație a auditorilor, contabililor.

67. Dacă datele stipulate în punctul 66 s-au modificat, cu excepția lit. a) și c), auditorul trebuie să informeze Ministerul Finanțelor și să prezinte acestuia, în termen de 30 de zile de la data modificării, copii de pe documentele confirmative pentru actualizarea informației în Registrul de stat al auditorilor.

68. Extrasul din Registrul de stat al auditorilor, care va cuprinde informația prevăzută de lit. „b), c) și j) ale punctului 66 se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, după caz, dar nu mai rar de 2 ori pe an, și se plasează pe pagina web a Ministerului Finanțelor.

[Pct.68 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

69. Pentru ținerea Registrului de stat al auditorilor și actualizarea informației din el, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare prezintă, semestrial, Ministerului Finanțelor informația stipulată la punctul 66 lit. b), c) și g) din prezentul Regulament.

IX. Eliberarea duplicatului certificatului de calificare

70. Temei pentru eliberarea duplicatului certificatului de calificare servește schimbarea numelui de familie, prenumelui titularului, pierderea, deteriorarea sau distrugerea acestuia. Confirmare privind pierderea certificatului de calificare servește avizul de pierdere publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

[Pct.70 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

71. Pentru eliberarea duplicatului se percepe o plată în mărime de un tarif stabilit de Guvern pentru susținerea examenului de calificare pentru o disciplină.

[Pct.71 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

72. În caz de schimbare a numelui de familie, prenumelui titularului, pierdere, deteriorare sau distrugere a certificatului, titularul acestuia este obligat să depună în adresa președintelui Comisiei următoarele documente:

[Pct.72 al.1) modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

a) cerere de eliberare a duplicatului certificatului de calificare cu indicarea cauzei;

b) copia ordinului de plată sau chitanța la dispoziția de încasare care confirmă achitarea plății pentru eliberarea duplicatului;

c) copia anunțului despre pierderea certificatului din Monitorul Oficial;

d) copia buletinului de identitate cu prezentarea originalului;

e) o fotografie cu dimensiunea 3x4cm.

[Pct.72 lit.e) modificată prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

73. Duplicatul certificatului de calificare se eliberează în termen de 20 de zile din data adoptării deciziei Comisiei.

X. Instruirea profesională continuă a auditorilor

74. Instruirea profesională continuă a auditorilor se efectuează în scopul menținerii și ridicării nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale pe care le au auditorii.

75. Auditorul este obligat în fiecare an, începând cu anul următor după anul primirii certificatului de calificare al auditorului, să-și ridice nivelul de calificare prin:

a) participarea la cursuri organizate de organizațiile și instituțiile cu instruire profesională continuă din Republica Moldova sau organizațiile și instituțiile internaționale din domeniu, în scopul ridicării nivelului de calificare în domeniul profesional (audit, contabilitate, management financiar, drept);

b) participarea la seminare, congrese sau conferințe din domeniul profesional, organizate atât la nivel național, cât și internațional – se echivalează cu câte 4 ore pentru fiecare participare. Confirmarea orelor se va face prin prezentarea documentului care atestă participarea efectivă la eveniment;

c) publicarea unei cărți în domeniul profesional (audit, contabilitate, fiscalitate) – se echivalează cu 20 ore;

d) publicarea materialelor de specialitate – se echivalează cu 4 ore/publicație. Confirmarea acestor ore se va face dacă publicația va avea minimum 3 pagini.

Numărul anual de ore care trebuie acumulate de către auditor cu scopul instruirii profesionale continue este de minimum 40 ore academice. Pentru activitățile enumerate la lit.b), c) și d) se acordă maximum 20 ore din totalul de 40 ore necesare, iar restul va fi acumulat prin participarea la cursurile de instruire profesională.

Confirmarea orelor de instruire profesională continuă acumulate conform cerințelor stipulate la lit. b), c) și d) se face în mod individual de fiecare auditor prin prezentarea secretarului Comisiei a dovezilor de acumulare a orelor respective, nu mai târziu de 31 ianuarie a anului ce urmează după anul gestionar.

[Pct.75 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

75¹. Auditorii care au participat la cursurile de instruire profesională continuă desfășurate de către organizațiile și instituțiile internaționale din domeniu confirmă orelor de instruire în baza documentului care confirmă participarea și care trebuie să includă cel puțin următoarele:

a) denumirea organizației/ instituției care a organizat cursul;

b) numele de familie și prenumele auditorului;

c) tematica cursului;

d) numărul de ore.

Confirmarea orelor de instruire profesională continuă la nivel internațional se face în mod individual de fiecare auditor prin prezentarea secretarului Comisiei a documentelor confirmative în original și copie, nu mai târziu de 31 ianuarie a anului ce urmează după anul gestionar.

[Pct.75¹ introdus prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

76. Instruirea profesională continuă a auditorilor la nivel național se efectuează conform programelor elaborate anual de către organizațiile și instituțiile cu instruire profesională continuă, coordonate cu Ministerul Educației și aprobate de Ministerul Finanțelor până la 31 decembrie.

Programele vor conține subiecte din disciplinele prevăzute la punctul 23 al prezentului Regulament, ținând cont de modificările și completările operate în legislație (cu indicarea numărului corespunzător de ore academice, duratei, locului instruirii și regimului de lucru).

[Pct.76 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

77. Auditorilor, care au urmat cursurile de instruire profesională continuă și au susținut probele de instruire, li se eliberează certificate corespunzătoare privind instruirea profesională continuă.

78. Organizațiile și instituțiile cu instruire profesională continuă din Republica Moldova până la 31 ianuarie a anului ce urmează după anul gestionar prezintă secretarului Comisiei pe suport de hirtie și în formă electronică, informația privind instruirea profesională continuă a auditorilor, cu indicarea următoarelor date:

a) denumirea organizației și instituției cu instruire profesională;

b) sediul, numărul de telefon, conducătorul acesteia;

c) numele de familie și prenumele profesorilor;

d) seria, numărul și data eliberării licenței care include instruirea profesională a auditorilor;

e) numele de familie și prenumele auditorului;

f) numărul și data eliberării certificatului de instruire;

g) numărul de ore frecventate de auditor.

După generalizarea datelor privind desfășurarea instruirii profesionale continuă a auditorilor, secretarul Comisiei prezintă Consiliului lista auditorilor care nu au petrecut instruirea profesională continuă.

[Pct.78 în redacția HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

79. Registrul organizațiilor și instituțiilor cu instruire profesională continuă se ține de Secția reglementări în activitatea de audit a rapoartelor financiare a Ministerului Finanțelor în limba de stat, în forma electronică și se actualizează în funcție de modificările intervenite.

[Pct.79 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

80. Controlul asupra procesului de instruire profesională continuă a auditorilor se organizează de către Consiliu.

XI. Modalitatea de obținere a certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare, al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară

[Titlul cap.XI modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

81. Pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare, al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară, pretenții susțin examene și primesc certificatele de calificare corespunzătoare la organele abilitate respective numai după susținerea examenului și primirea certificatului de calificare al auditorului pentru auditul general. Certificatul de calificare al auditorului instituțiilor financiare se eliberează de către Banca Națională a Moldovei, iar certificatul de calificare al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară de către Comisia Națională a Pieței Financiare, conform cerințelor de certificare stabilite de către acestea.

[Pct.81 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

82. Examenul pentru obținerea certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare, al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară se desfășoară în baza programului de examinare și cerințelor, aprobate de către organele abilitate respective.

[Pct.82 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

83. Formularul certificatului de calificare al auditorului instituțiilor financiare, al auditorului participanților profesioniști la piața financiară nebancaară este un document de strictă evidență și se aprobă de către organele abilitate respective.

[Pct.83 modificat prin HG238 din 07.04.10, MO52-53/14.04.10 art.303]

Anexa nr.1

la Regulamentul cu privire
la certificarea auditorilor

Comisia de certificare de pe
lângă Ministerul Finanțelor

CERERE

de admitere la examenul de calificare

Subsemnatul (a)
Anul, data nașterii _____
Datele din buletinul de identitate:
Data eliberării _____oficiul
Valabil pînă la _____seria
Studii (instituția de învățămînt, specialitatea, anul
absolvirii, gradul științific)
Vechimea totală în muncă în domeniul economico-
financiar _____
sau juridic _____,
inclusiv în calitate de stagiar

Persoana juridică/fizică în numele căreia activez (denumirea, codul fiscal și adresa) _____

Adresa domiciliului _____
telefonul de la domiciliu _____,
de la serviciu _____solicit admiterea
la examenul de calificare pentru obținerea calității de
auditor

(se indică tipul)

Înscrierea datelor false atrage după sine neadmiterea
la examenul de calificare și răspunderea conform
legislației în vigoare.

Data completării _____Semnătura

[Anexa nr. 1 în redacția HG238 din 07.04.10,
MO52-53/14.04.10 art. 303]

Anexa nr.4

la Hotărîrea Guvernului nr. 1450
din 24 decembrie 2007

COMPONENTA NOMINALĂ

a Comisiei de certificare de pe lângă Ministerul
Finanțelor

BARBĂNEAGRĂ Victor – viceministru al finanțelor,
președinte al Comisiei

GRIGOROI Lilia – doctor în economie, conferențiar
universitar, șef al Catedrei contabilitate, Academia de
Studii Economice din Moldova, vicepreședinte al Comisiei

VIZIR Ala – consultant în Secția reglementări în
activitatea de audit a rapoartelor financiare, Ministerul
Finanțelor, secretar al Comisiei

CERTAN Anastasia – doctor în economie, director al
Direcției generale politică și legislație fiscală și vamală,
Ministerul Finanțelor

TOSTOGAN Pavel – doctor în economie, conferențiar
universitar, Catedra contabilitate și audit, Academia de
Studii Economice din Moldova

CECHINA Ecaterina – doctor în economie, conferențiar
universitar, Catedra contabilitate și audit, Academia de
Studii Economice din Moldova

IACHIMOVSCI Anatol – doctor în economie, conferențiar
universitar, Catedra contabilitate și audit, Academia de
Studii Economice din Moldova

GAVRILIUC Luzmila – doctor în economie, conferențiar
universitar, Catedra analiza activității economico-
financiare, Academia de Studii Economice din Moldova

MARINA Silvia – doctor în drept, conferențiar univ-
ersitar, Catedra drept al antreprenoriatului, Universitatea de
Stat din Moldova

CIORBĂ Dumitru – magistrul în tehnologii informaționale,
lector superior, Catedra automată și tehnologii
informaționale, Universitatea Tehnică a Moldovei

[Anexa nr. 4 în redacția HG238 din 07.04.10,
MO52-53/14.04.10 art. 303]

IAESB выпустит справочник требований относительно компетенции аудиторов

Совет по международным стандартам бухгалтерского образования (IAESB) планирует пересмотреть 8-й Международный Стандарт Обучения (IES) «Требования относительно компетенции аудиторов» и настоятельно просит профессиональные организации и физические лица комментировать предложенные изменения.

IES 8 один из восьми стандартов, который устанавливает принципы обучения и развития профессиональных бухгалтеров и может быть включен в положение по обучению профессионального организма – члена МФБ. IES также считаются приемлемыми для руководства таких предприятий как фирмы по оказанию бухгалтерских услуг, законодатели, работодатели, заинтересованных в образовании и развитии профессиональных бухгалтеров и аудиторов.

«Мы хотим сделать IES 8 более ясным и читаемым и сократить неясности вокруг требований, выдвинутых МФБ относительно своих членов», говорит Марк Аллисон, председатель IAESB.

В процессе пересмотра IES 8, IAESB преследует следующие цели:

- Внедрение пересмотренной структуры которая совершенно ясно будет следовать целям IES;
- Пояснение обязательств организаций – членов МФБ;
- Сокращение неясности вокруг требований, выдвинутых МФБ относительно своих членов
- Усилить взаимодействие с остальными IES.

www.ifac.org

IFAC опубликовала результаты глобального опроса

Согласно результатам третьего ежегодного глобального опроса лидеров МФБ, члены МФБ не только отстаивают интересы предприятий малого и среднего бизнеса, но и выступают за принятие международных стандартов финансовой отчетности и аудита.

В ходе опроса организациям-членам МФБ задавались вопросы

по отдельным ключевым сферам, имеющим особое значение в свете глобального финансового кризиса. В сфере финансовой отчетности в государственном секторе многие респонденты отметили, что они участвуют в процессе принятия.

Международных стандартов финансового учета и отчетности в государственном секторе, которые помогут усилить прозрачность и финансовую ответственность государственных органов. Согласно результатам опроса, большинство организаций-членов МФБ либо уже усовершенствовались, либо собираются внести улучшения в практику корпоративного управления в своих странах.

Опрос прогнозировал, что спрос на специалистов бухгалтерской отрасли в государственном и научном секторах во всем мире возрастет, хотя и в остальных секторах он останется достаточно высоким. И наконец, с целью оказания максимального воздействия на вопросы, связанные с регулированием профессии, респонденты полагают, что они должны сохранять целостность профессии, высказывая единую точку зрения по таким ключевым вопросам, как оказание содействия предприятиям малого и среднего бизнеса.

Более подробные результаты опроса можно бесплатно скачать из раздела «Публикации и ресурсы» на веб-сайте МФБ.

www.ifac.org

Новый документ IAASB «вопросы и ответы» о применении XBRL

Совет по международным стандартам аудита и подтверждения достоверности информации (IAASB) разработал новый документ в форме вопросов и ответов, предназначенный для повышения уровня знаний о том, как осуществляется подготовка данных в системе электронной отчетности (XBRL), и о том, какое влияние этот процесс оказывает на финансовую отчетность.

Публикация под названием «XBRL: новые перспективы» (XBRL: *The Emerging Landscape*) объясняет, что действующие международные стандарты аудита (ISA), принятые IAASB, не учитывали влияния XBRL, а потому не требуют от аудиторов осуществлять

операции с электронными данными в ходе проведения стандартной аудиторской проверки. Публикация разъясняет, как применение системы XBRL может привести к росту спроса на различные виды заданий по подтверждению достоверности информации и предоставлению сопутствующих услуг. В публикации также описывается объем консультаций, запланированных IAASB с целью определения актуальности разработки новых международных методических норм, связанных с XBRL.

Пожалуйста, обратитесь к разделу IAASB «Публикации и ресурсы» на сайте МФБ, чтобы скачать документ: web.ifac.org/publications.

www.ifac.org

IPSASB опубликовал новые стандарты по финансовым инструментам

Международный совет по стандартам финансовой отчетности для государственного сектора (IPSASB) представил три новых стандарта, которые рассматривают все аспекты учета и раскрытия информации по финансовым инструментам. Стандарты, принятые IPSASB, а именно: IPSAS 28 «Финансовые инструменты: представление», IPSAS 29 «Финансовые инструменты: признание и оценка» и IPSAS 30 «Финансовые инструменты: раскрытия» заполняют значительный пробел по этому вопросу в материалах, публикуемых IPSASB.

Новые стандарты IPSAS разработаны, главным образом, на основе стандартов, созданных Советом по международным стандартам финансовой отчетности. Но при этом они учитывают ряд вопросов, связанных с особенностями функционирования государственных организаций, включая учет договоров финансовой гарантии, предоставляемых по нулевой или номинальной стоимости, а также концессионные ссуды.

Скачать три стандарта IPSAS можно, посетив раздел IPSASB «Публикации и ресурсы» на сайте МФБ: web.ifac.org/publications.

www.ifac.org

Материалы для содействия внедрению концепции IAESB

Открыт доступ к ресурсам, созданным для содействия внедрению опубликованной недавно Советом по международным стандартам бухгалтерского образования (IAESB) Концептуальной основы международных образовательных стандартов для профессиональных бухгалтеров (Концепция).

Для ознакомления с содержанием данной концепции, можно воспользоваться презентацией, подготовленной в формате PowerPoint с приложенными заметками докладчика. Кроме того, для того, чтобы дать заинтересованным читателям возможность быстро определить существенные изменения по сравнению с предыдущей версией, была предоставлена краткая информация по внесённым изменениям в первоначальной версии. Для получения доступа к этим справочным материалам, посетите раздел IAESB на сайте МФБ: www.ifac.org/Education/Resources.php.

Составлено отделом по связям IFAC. Для получения дополнительной информации обращайтесь по адресу communications@ifac.org.

www.ifac.org

Вторая часть обучающих материалов по МСФО для малых и средних организаций от Фонда КМСФО

Фонд Комитета по международным стандартам финансовой отчётности (Фонд КМСФО) представил вторую часть обучающих материалов по МСФО для малых и средних организаций. Обучающие материалы разработаны в помощь организациям и практикующим бухгалтерам при применении МСФО. Также они должны оказаться полезными преподавателям, читающим курс по МСФО для малых и средних организаций. Стоит отметить, что и в дальнейшем (на протяжении всего года) будут появляться дополнительные обучающие материалы рамках совместной программы Фонда IASC и Совета по международным стандартам финансовой отчётности (IASB) по распространению МСФО.

www.ipbr.org

IPSASB проводит опрос с целью выяснить мнение специалистов в отношении учета концедентом договоров концессии по предоставлению услуг

Совет по международным стандартам финансовой отчётности в государственном секторе (IPSASB) Международной федерации бухгалтеров (IFAC) надеется получить отклик на предварительный проект, посвященный учету концедентом договоров концессии по предоставлению услуг. Договоры концессии по предоставлению услуг, обычно заключаемые в рамках частно-государственных партнерств (ЧГП), – это соглашения, по которой одна из сторон (концедент) – обычно орган государственной власти или организация государственного сектора – передает другой стороне право предоставлять услуги от своего имени. Во множестве стран заключение подобных соглашений является средством обеспечения крупномасштабных инфраструктурных проектов, таких, например, как строительство дорог и аэропортов. Однако, иногда такие договоры не получают отражения в финансовой отчётности, и, таким образом, финансовое состояние концедента представляется в лучшем свете, чем оно есть на самом деле.

Фактически на данный момент нет международного стандарта, который бы устанавливал правила по учету договоров концессии для концедентов, так как интерпретация IFRIC 12 «Договор концессии по предоставлению услуг» относится только к концессионерам. Предполагается, что проект нового документа «Договор концессии по предоставлению услуг: концедент» устранил все пробелы, установив требования к концеденту в отношении признания и раскрытия в отчётности информации по договорам концессии, а также предоставит соответствующее руководство по соблюдению этих требований. Последовательность в учете договоров концессии обеими сторонами (концессионером и концедентом) достигается посредством использова-

ния в предварительном проекте критериев признания активов, основанных на принципах, установленных IFRIC 12.

Новый предварительный проект IPSASB можно найти на сайте IFAC. Комментарии к нему будут приниматься до 30 июня 2010 года.

www.ipbr.org

IPSASB разработал новый стандарт по нематериальным активам и провёл актуализацию действующих стандартов

Совет по международным стандартам финансовой отчётности в государственном секторе (IPSASB) Международной федерации бухгалтеров (IFAC) опубликовал новый Международный стандарт финансовой отчётности в государственном секторе (IPSAS) – IPSAS 31 «Нематериальные активы», который устанавливает требования к учёту и раскрытию информации по нематериальным активам. Новый стандарт должен заполнить пробел в документах IPSASB и дать разъяснения по некоторым вопросам, специфическим для государственного сектора, в том числе по наследуемым нематериальным активам.

«До появления нового стандарта организации государственного сектора не имели соответствующего руководства в отношении нематериальных активов. Новый стандарт должен сделать учёт нематериальных активов более последовательным, а также, в долгосрочной перспективе, заложить фундамент для разрешения более сложных вопросов учёта в государственном секторе», – резюмировал Андреас Бергманн (Andreas Bergmann), председатель IPSASB.

IPSAS 31 – это аналог МСФО (IAS) 38 «Нематериальные активы». Кроме того, в стандарт были включены выдержки из Интерпретации (SIC) 32 «Нематериальные активы – затраты на веб-сайт», которые расширяют рамки упомянутого МСФО. В тоже время IPSAS 31 не содержит в своей структуре вопросы прав и полномочий, предписываемых законодательством, конституцией или другими нормативными

актами, которые однозначно являются аспектами государственного сектора. В связи с этим стандарт в ближайшее время будет скорректирован соответствующим образом в рамках специального проекта.

Кроме того, IPSASB опубликовал «Улучшения IPSASs» для приведения своих стандартов в соответствие с изменениями, внесенными в МСФО с момента публикации коррелирующих с ними IPSASs. Такие публикации IPSASB представляет ежегодно в рамках программы по актуализации стандартов.

«Наша цель на данный момент состоит в том, чтобы поддерживать стандарты в актуальном для пользователей финансовой отчетности государственного сектора состоянии на таком же уровне соответствия с МСФО, какого мы достигли в декабре 2008 года», – отметил Андреас Бергманн.

www.ipbr.org

IASB внёс поправки в МСФО 1

Совет по международным стандартам финансовой отчетности (IASB) опубликовал ряд небольших поправок в МСФО (IFRS) 1 «Первое применение Международных стандартов финансовой отчетности».

Внесённые изменения должны облегчить первое применение МСФО, освобождая организации от выполнения принятых в марте 2009 года поправок к МСФО (IFRS) 7 «Улучшение качества раскрытия информации по финансовым инструментам».

Дополнительные требования в части раскрытия информации были внесены в МСФО 7 в связи проблемами, выявленными мировым финансовым кризисом. Дополнительные требования касаются раскрытий в отношении оценки справедливой стоимости и рисков ликвидности.

Поправки к МСФО 1 разъясняют выводы IASB и являются переходом к поправкам к МСФО 7. Изменения к МСФО 1 вступают в силу 1 июля 2010, более раннее применение приветствуется. Более подробную информацию можно найти на сайте IASB.

www.ipbr.org

Фонд IASC разместил в открытом доступе обучающие материалы по МСФО для малых и средних организаций

Фонд Комитета по международным стандартам финансовой отчетности (Фонд КМСФО) опубликовал первую часть обучающих материалов по МСФО для малых и средних организаций. Новые материалы размещены в бесплатном доступе.

Международный стандарт финансовой отчетности для малых и средних организаций был опубликован Советом по МСФО (IASB) в июле 2009. Данный стандарт предназначен для малых и средних организаций, которые по некоторым оценкам составляют более 95 % от числа всех организаций.

Обучающие материалы созданы в помощь организациям и практикующим бухгалтерам в работе со стандартом. Кроме того, они будут полезны и преподавателям, читающим курс по МСФО. Полный обучающий сборник будет состоять из 35 отдельных модулей – по одному на каждый раздел МСФО для малых и средних организаций. Первые двенадцать модулей уже доступны на сайте IASB. Остальные модули будут появляться на сайте по мере разработки в течение года. Каждый модуль представляет собой руководство по официальному тексту стандарта с пояснениями в виде практических примеров и указаниями на то, где требуется профессиональное суждение. Кроме того, в каждом модуле содержатся вопросы для оценки понимания пройденного материала и ситуационные задачи, развивающие способности по применению МСФО для малых и средних организаций.

www.ipbr.org

IASB внёс предложения по обесценению финансовых активов

Совет по международным стандартам финансовой отчетности (IASB) опубликовал для публичного рассмотрения предварительный проект по оценке амортизирован-

ной стоимости и обесценению финансовых инструментов. Работа по этим предложениям составляет второй этап трехступенчатого проекта по замене МСФО (IAS) 39 «Финансовые инструменты: признание и оценка» новым стандартом МСФО (IFRS) 9 «Финансовые инструменты». Предложения по классификации и оценке были вынесены еще в июле этого года, однако вопросы хеджирования все еще находятся на стадии разработки.

Как известно, МСФО и общепринятые принципы бухгалтерского учета США (US GAAP) используют одну и ту же модель понесенных убытков в случае обесценения финансовых активов. Модель понесенных убытков строится на предположении о том, что все займы будут погашены, за исключением случаев получения доказательств обратного (эффект спускового крючка). Только в таком случае обесценившийся заем (совокупность займов) учитываются по более низкой стоимости.

Мировой финансовый кризис вызвал резкую критику данной модели, которая, по мнению многих специалистов, дает излишне оптимистичную картину. В связи с этим в июне 2009 года IASB попросил практикующих специалистов поделиться опытом в области применения модели ожидаемых убытков. Полученные отклики легли в основу разработанных IASB предложений.

Ожидаемые убытки предлагается определять на протяжении всего срока займа (или срока использования другого финансового актива, оцененного по амортизированной стоимости), а не только на момент определения этих убытков. Использование такой модели должно помочь избежать распространной сегодня ситуации, когда выручка по процентам определяется раньше, чем убытки, что будет способствовать принятию более взвешенных решений в отношении займов. Расширенные требования к раскрытию информации также помогут инвесторам оценить возможные убытки.

МСФО 9 вступает в силу 1 января 2013 года. Комментарии по данному предварительному проекту принимаются до 30 июня 2010 года.

www.ipbr.org

ACAP RM anunță
**ceremonia solemnă de înmânare
a certificatelor CAP/CIPA.**

Evenimentul va avea loc pe data
de **28 aprilie**, cu începere de la
orele 10.00, în sala de conferințe
a hotelului „**Turist**” pe adresa:
bd. Renașterii, 13

Detalii la tel.:
22 19 25, 54 14 21

ACAP RM приглашает на
**официальную церемонию
вручения сертификатов CAP/CIPA**

Церемония будет проходить
28 апреля, начало в 10.00, в
конференц-зале гостиницы
«**Турист**», по адресу:
пр. Ренаштерий, 13

Детали по тел.:
22 19 25, 54 14 21

<p>ACAP RM invită membrii săi, contabilii, economiștii și toți doritorii să viziteze:</p>	<p>ACAP RM приглашает членов ACAP, бухгалтеров, экономистов и всех желающих посетить</p>
<p>Cursul Standarde Internaționale de Raportare Financiară /modulul 1/ (40 ore DPC) în perioada 28, 29 mai, 1, 2 iunie 2010 cu începere de la orele 9.00</p>	<p>Курс Международные стандарты финансовой отчетности /модуль 1/ (40 акад. часов) в период 28, 29 мая, 1, 2 июня 2010 г., начало занятий 9:00</p>
<p>Masa rotundă pentru contabilii cu tema IAS 16 “Imobilizări corporale”, IAS 38 “Imobilizări necorporale” IFRS 5 “Active imobilizate deținute pentru vânzare și activități întrerupte” mai 2010 Detalii pe site www.acap.md</p>	<p>Круглый стол для бухгалтеров на тему МСБУ 16 “Основные средства”, МСБУ 38 “Нематериальные активы” МСФО 5 “Долгосрочные активы, предназначенные для продажи, и прекращенная деятельность” май 2010 г. Подробности на сайте www.acap.md</p>
<p>Cursul de pregătire în cadrul programului de certificare internațională CIPA AUDIT (66 ore DPC) în perioada 4 mai – 8 iunie 2010</p>	<p>Курс по подготовке к экзамену в рамках программы CIPA AUDIT (66 акад. часов) в период с 4 мая – 8 июня 2010 г.</p>

ISSN 1857-2480

Acest Buletin Informativ este o publicație a Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova. Reproducerea parțială sau integrală a conținutului Buletinului Informativ se va face doar cu acordul ACAP. ACAP nu poartă răspundere pentru opiniile exprimate în cadrul Buletinului Informativ.

Director executiv ACAP: Marina Șelaru

Opiniile, întrebările, sugestiile și recomandările Dvs. le așteptăm la adresa:
Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (ACAP RM), str. Mitropolit
Varlaam 65, of. 439, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012, e-mail: info@acap.md

Tel.: (373 22) 54-14-95, 54-34-08,
54-14-12, 22-19-25
fax: (373 22) 22-80-65
e-mail: info@acap.md
web: www.acap.md

ACAP RM este membru al:

Federația Internațională
a Contabililor
(IFAC)

Parteneriatul
Sud-Est European
pentru Dezvoltarea Contabilității

F I D E F

Federația Internațională
a Experților Contabili Francofoni

Consiliul Euroasiatic al
Contabililor și Auditorilor
Certificați (ECCAA)